Akbaba

— Dün, el ele... Bugün, göz göze... Yarın, dudak dudağa... Öbür gün...
— Ah öbür gün bir gelse!..

büyük yaz çekilişinde

tekrar

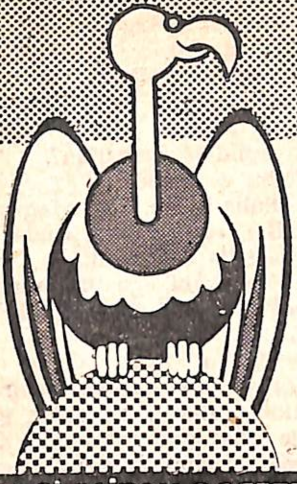
5

milyon

TÜRKİYE İŞ BANKASI

(Faal: 3134—79)

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Salâhattin Kutlu, Zeyyat Selimoğlu, Cenap Güven, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık,

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
7 Mayıs 1964
Cilt : 6 — Sayı : 19
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Hazır elbise!

OSMANLI tarihine derinleme bir göz atınız: Her yükseliş, her yıkılış bir adama bağlanmıştır. İmparatorluğun temel sarsıntısını Viyana bozgununa bağlarız. Viyana bozgununu, Kara Mustafa Paşa'nın, ihtiyar Budin valisi İbrahim Paşa'ya kulak asmamasına bağlarız. Bozgun olunca, sarsıntının sürüp gitmesini Dördüncü Mehmet'in gazaba gelmesine ve Merzifonlu'nun kellesini cellâda vermesine bağlarız.

Bir uzun atlayışla yakın tarihe gelelim: Bütün suçları Abdülhamid'e yükleyen İttihat ve Terakki, kurtuluşu, iki üç toy politikacının önderliğinde aradı: Talât Paşa'nın, Enver Paşa'nın...

Bu deneme, bize Trablus'u kaybettirdi, Bosna - Hersek'i kaybettirdi, Rumeli'yi kaybettirdi, nihayet bütün bir imparatorluğu kaybettirdi.

Mustafa Kemal için söylenen her söz güzel, ama her söz azdır: Mucize adam, eşsiz lider, dâhi, kurtarıcı... Hepsi doğru, ama eksik, ama tam değil.

Mustafa Kemal, Yunanlı'ları denize dökmekle kalmadı, saltanatı kaldırmakla kalmadı, tekkeleri, medreseleri kapatmakla kalmadı, şapkayı giydirmekle, harfleri değiştirmekle kalmadı, kadına bütün insan haklarını vermekle kalmadı. Bir sistem getirdi. Bütün devrimler, bir sistemin göz kamaştırıcı eserleridir. Hasta adam böyle dirildi ve batı dünyası bu mucizeye saygı duydu.

Onun ölümünden sonra, boşluğa açılan kollarımız İnönü'yü kucakladı. Her şeyi ondan umuyor, ondan istiyor, ondan bekliyorduk.

İkinci Dünya Savaşı'nın kansız ve ateşsiz Türkiye'si, bu bekleyişin haksız olmadığını gösterdi. Yıkılmış bir dünya üstünde sapsağlam duruyorduk.

Ama, savaşın usta politikacısı İnönü, barışın aradığı yapıcı, toplayıcı, başarıcı adam olamadı.

Etrafına topladığı derme çatma emir kullariyle yürütmek istediği savaş sonu politikasında, Türkiye, yerinde bile sayamamıştır.

İçinde, yeni bir çağın zorlamalarını duyan Millî Şef, tarih olmuş büyük mazisine haklı bir güvenişle, demokrasi denemesine geçti.

İlk seçimde, iktidarı topyekûn kaybettiğini gördük.

Beş liraya şeker yiyenlerin acısı, tatlı bir aldanışla yeni gelenlere bağlanmıştı: Yine bir, iki adama...

Bir elden öbür ele aktarılıncaya kadar sır olan milyarların Türkiye'si, bu denemeden nasıl çıktı biliyorsunuz.

Yine boşluğa açılan kollar arasında sayın İnönü var... Tıpkı Atatürk'ün ölümünden sonraki çevresinden farksız arkadaşlariyle...

Sağ akım, adı üstünde dergileri, medreseleriyle çığlaşıyor... Sol akım, başında bere, elinde tesbih Kâbe yolunda... Ticaret dengesi allak bullak... Dış politika, dümensiz gemi...

Aman diyoruz: Falanca... Aman diyoruz: Filânca!..

Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküntü başlangıcından beri, üç yüz yıl önceki gafletle hâlâ, hâlâ, hâlâ suçu tek adama yüklüyor, kurtuluşu tek adamdan bekliyoruz.

Bozukluğun sistemde olduğunu anlamamıza yüz yıllar yetmedi.

Biz, adına demokrasi dediğimiz bir sosyal ve politik düzen içine girdik. Nerden aldık bu sistemi?.. Batı'dan... E, Batı'nın her bölümünde demokrasi tek kaynaktan alınmış su damlaları kadar biribirinin benzeri midir?.. Bırakınız Batı'nın başka başka bölümlerini, Fransa'da, dünkü demokrasiyle bugünkü De Gaulle demokrasisine bir diyebilir miyiz?

Bir dostum vardır, tanınmış bir insan. Bir gün bana:

— Yirmi yılı aştı sanırım, terziye elbise diktirdiğimi hatırlamıyorum dedi... Avrupa'ya gittikçe hazır esvap satan mağazalara uğrarım. Ne renk istediğimi sorarlar, birkaç ölçü alırlar, giyerim, tamaaam... Üstüme kusursuz oturmuştur.

Baktım, sahiden öyle, kollar, omuzlar, yaka, her şey yerli yerinde...

Çünkü, kusursuz bir vücut yapısı vardır dostumun, Avrupa'lı elbise içinde Avrupa'lı insan.

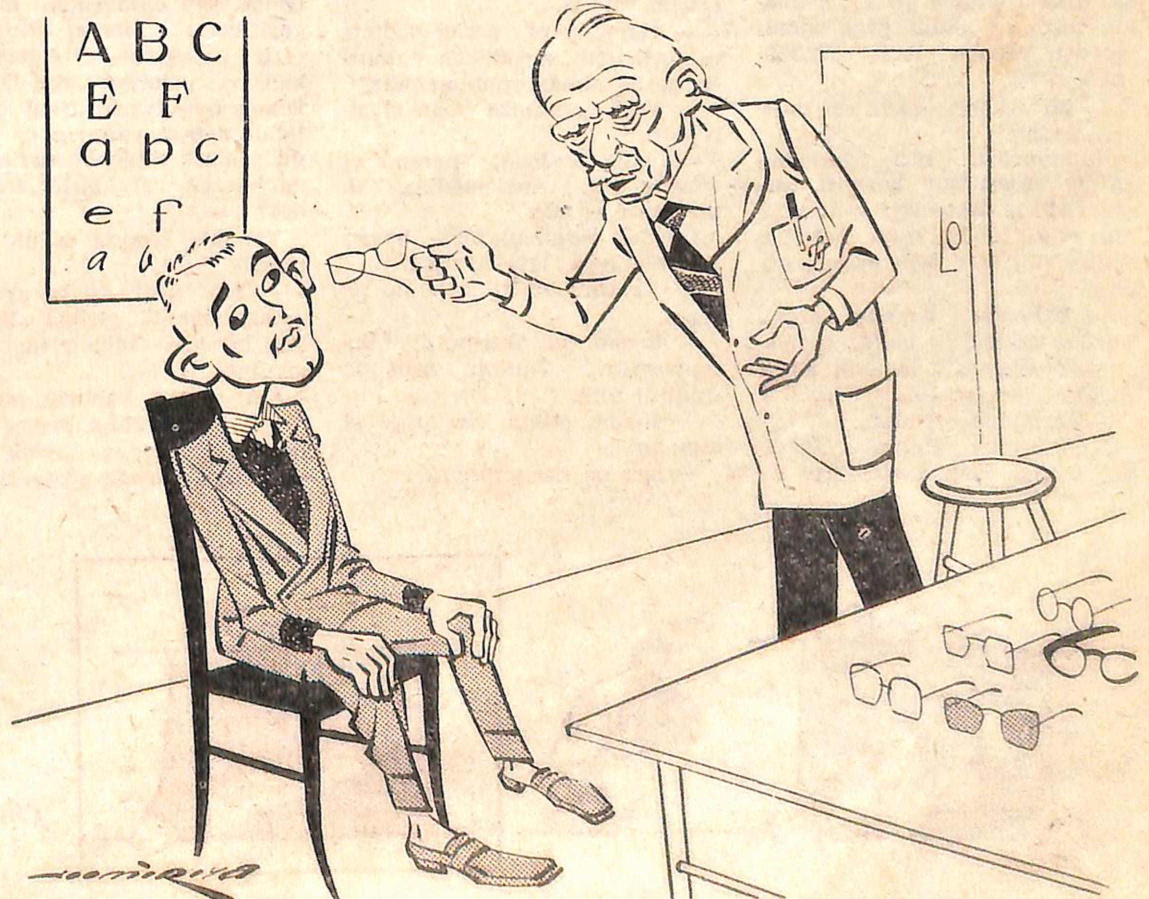
Siz bu esvabı, bir çolağa, bir topala, bir kambura giydirebilir misiniz acaba?.. Ya kol sarkar, ya paça sürünür, ya sırt gerilir...

Şimdi, babahindileşmeden düşünelim: Yüzde yetmişi okuma yazma bilmiyen halkımızın siyasî ve sosyal yapısı da böyle değil mi?.. O vücuda, usta terzi makasından çıkmış bir kostümü, uzun provalardan sonra oturtabiliriz ancak.

Biz demokrasiyi, yüz yıllarca giymeye alışmış, vücut elbiseye, elbise vücuda uygun insanların rahatlığıyla, ölçüsüz, provasız, hazırcıdan aldık. Çektiğimiz bütün sıkıntı bundandır. On sekiz yıldır, her kımıldanışta bir yerimizin sökülmesi, bir yerimizin kasılması, hep bu içine girdiğimiz hazır elbise yüzünden.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Sağ ve sol akımlara karşı şiddetli tedbirler alınıyor.. — Gazeteler —

— Sana mutlaka doğru bakmayı öğreteceğim!..

Ayazpaşa Vampiri

ADNAN VELİ

EMNİYET İkinci Şube Müdürü Vedat Sokullu'nun odası, epice kalabalıktı. Odadakilerin bir kısmı iskemlelere oturmuş, bir kısmı da pencerelerin içlerine, duvara yaslanmıştı. Sokullu, masanın üstünde, evrak defterini açmış, bir yandan okuyor, bir yandan imzalıyordu. Odadakilerin hepsi kadındı. Yalnız bir tanesi, kadınların başında duran, İkinci Şubenin emektar memurlarındandı. Oda kapısı açıldı. İçeriye giren sivil memurlardan biri başıyla müdürü selâmladı:

— Getirdik beyim, dedi.

— Buraya getirin.

İki memurun arasında, süklüm püklüm bir delikanlı içeri girdi. Saçı başı darmadağındı. Sırtında, lâcivert palto, ayağında, dizleri çıkmış gri bir pantalon vardı. Sokullu, genç adamı tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra:

— Bir iskemle verin de otursun, dedi.

Kadınlardan biri yerinden kalkıp iskemlesini boşalttı. Memur da bu iskemleyi genç adamın altına doğru çekti. Sokullu, en baştaki sarı saçlı kadına dönüp:

— Yaklaşın bakalım şöyle.. Yüzüne dikkatlice bakın, tanıyabilecek misiniz. İsminiz neydi sizin?..

— Ferhunde efendim.

— Ferhunde Hanım. Yakından bakın.. Sizin boynunuza sarılan adam buna benziyor muydu?..

Genç kadın, adamı uzun uzadıya inceledi:

— Valla, kesin bir şey söyliyemiyeceğim beyfendi, dedi.

— Nasıl olmuştu hâdise?..

— Saat dokuz buçuk, on sıralarında, Alman Konsolosluğunun önünde dolmuştan indim.

— Siz ne iş yapıyorsunuz hanımefendi..

— Ev kadınıyım efendim..

— Peki, devam edin.

— Tam Çiftevav sokağına sapmıştım ki, arkamdan usul usul yürüyen birinin geldiğini farkettim. Ama, ne yalan söyliyeyim, hiçbir şeyden de şüphelenmedim.

— Saat kaçtı dediniz?..

— Dokuz buçuk, on sularında..

— Ama biraz önce de ev hanımıyım demiştiniz?..

— Tabiî ev hanımıyım..

— Peki, devam edin..

— Tam köşeyi döneceğim sırada, arkamdan gelen adam birdenbire boynuma sarılıverdi.

— Sarılıp da ne yaptı?..

— Elleriyle boğazımı sıkarken, ağzını da boynuma yapıştırdı.

— Ve siz, tabiî çok korktunuz..

— Korktum elbette.. Öyle normal sarılmalardan değil beyfendi. Terbiye dahilinde sarılacak olsa.. Neyse.. Ama anide, hem de arkadan sarılması çok korkuttu beni.

— Acaba gerici mi dersiniz?..

— Vallahi, Adalet Partisinden olup olmadığını bilemem tabii..

— Ben size parti lâfından bahsettim mi?..

— Hayır, yani gerici dediniz de.. Arkadan sarıldığına bakılırsa, gerici olması muhtemeldir.

— Peki, çantanıza falan el attı mı?..

— Valla beyfendi, nereme el attığını pek farkedemedim. Yalnız, epice el attı.

Odada bulunanlardan bayan Eliz Onciyan, lâfa karıştı:

— El atmıştır ki, hem de ne çeşit..

— Bayan, sen lâfa ne diye karışıyorsun?.. Vampir sana da saldırdı mı?..

— Benim gülüm Serupi'ye el atmıştır.

— Sen ne karışıyorsun?..

— Müdür efendi!.. O da benim evladımdır helbet.. Ne zaman ki onun karnına bir el atoorlar, tıpkısı benim karnıma el atmışlar gibi oloorum. Benim Serupi'me her daim, otobüste olsun, dolmuşta olsun, çimdik atmalarına alışmışızdır. Lâkin bu seferki pençenin izi, kızın karnında, Meclis'teki Mebus efendilerden tekme yemiş gibi simsiyah olmuştur.

— Meclis'i sokma..

— Yooo, hiç merak etmiyesin.. Kızı hiçbir zaman Meclis'e sokmam ben..

— Sen sus şimdi de, kızın anlatsın.. Nedir kızın adı?..

— Serupi'dir..

— Sen sus yahu!.. Kız söylesin..

Kız cevap verdi:

— Serupi'dir Müdür efendi..

— Senin karnına pençe atan adam bu mudur?.. Bak bakalım yüzüne..

— Bu adama biraz benzoor, biraz da benzemoor.. Yolda bana sarılan, Alain Delon gibi yakışıklı idi.

— Yani bu adam değil mi sana sarılan?..

En uçtaki iskemlede oturan başörtülü kadın atıldı:

— Kızım!.. Bu ise, bu de.. Eğer ki değilse, ne diye elâlemin masumunu nâre yakacaksın?..

— Bir dakika bayan.. Siz lâfa karışmayın şimdi..

— Karışma olur mu Müdür bey kardeşim?.. Hepimizin ciğeri yanık.. Akşam oldu muydu, gözümüze uyku girmiyor.. Vallahi gece vakti aptese kalkınca, birbirimize nöbet tutuyoruz. Ya pencereden atlayıp da, sofada benim şah damarıma dişlerini geçirirverse?.. Benim etim helâvetli olduğundan, ciğerimdeki kan, nar pekmezi gibi lâhzenin içinde boşalıverir. Hani ben vitamin iğnesi yaptırıp da kendimi birazcık toplayım derken, bir de kanımı Vampirler mi içecek?..

Yanında, ayakta duran kızına döndü:

— Kız! dedi. Aç bacağını da, amcan görsün çürüğü.. Yabancı yok burada. Müdür kısmından sıkılmak olmaz!

Kız, eteğini kaldırıp jartiyerini çözdü. Çorabını dizine kadar indirip bacağının çıplak yerindeki koca çürüğü gösterdi. İkinci Şubenin emektar polisi Hasip efendi, yan gözle kızın bacağına bakıp belli etmeden yutkundu. Sonra belirli bir sesle ilâve etti:

— O çürüğün vampir tarafından yapıldığı ne malûm?..

Kadın celâllendi:

— Pulis kısmı, ağzından çıkacak lâfı, eczane terazisinde tartıp da öyle söylemeli..

— Yok yani, yanlış anladın.. Dizini bir yere çarpmış olamaz mı?..

— Benim kızım, dizini olur olmaz yerlere çarpan kızlardan değildir. Bıldır, bir sefer, gene böyle bacağını masanın sivri yerine çarpmıştı da, eniştesinden, üç gün üç gece müteferrika dayağı yemişti. Bir daha ne diye çarpsın?..

Sokullu, onların münakaşasını kesti:

— Lâfı, istediğiniz tarafa çekip götürmeyin. Hanım, senin kızın vampir için «Evet, budur» diyebiliyor mu?

— Diyebiliyor.

— Dur bakalım, kendisi söylesin..

— Diyemem anneciğim.. Allahtan korkarımı ben.. Hem benziyor, hem benzemiyor.

Sokullu, ayakta duran sarı saçlı bir kadına döndü:

— Sizin adınız nedir?..

— Benim adı Evdoksiya..

— Vampir sana da saldırmış mıydı?..

— Ah Mudur bey!.. Ben çok korkarim polis işleri içinde girmek..

— Niye korkuyorsun?..

— Çünkü ben var Yunan uyruk..

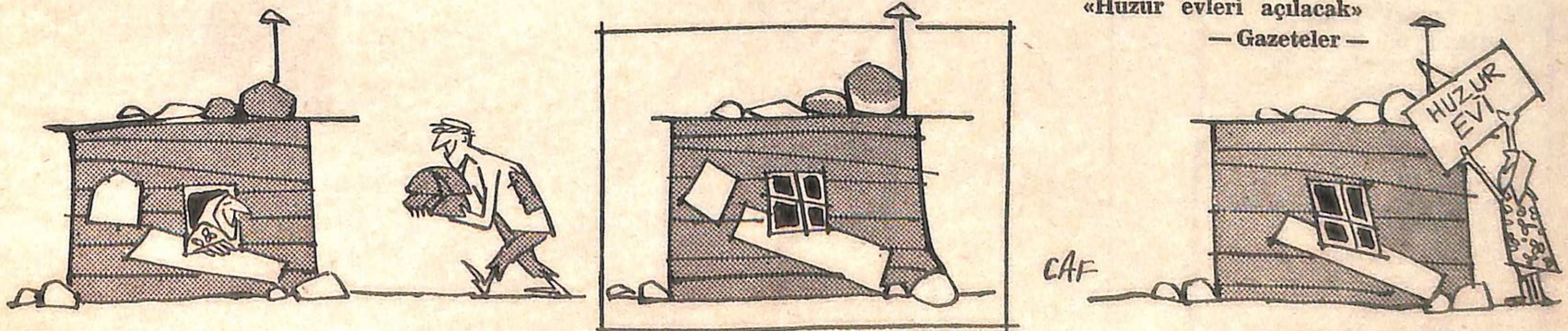
— Onun için mi korkuyorsun?..

— Evet.. Yunan uyruklar şimdi çok telâş yaparlar..

— Yooo, onu sana öğreten yanlış öğretmiş.. Sırf Yunan uyruklu olanlara bir şey yok.. Ama hem Yunan uyruklu, hem de Yunan kuyruklu olursa o zaman işler değişiyor tabiî..

O sırada telefon çaldı.. Sokullu ahizeyi kaldırdı:

— Alô!.. Buyurun efendim.. Evet, ben'im.. Nerede olmuş?.. Adam kaçmış mı? Üçüncü ekip takip etsin.. Hayır, hazır kuvvet ekibi, şimdi başka görevde.. Evet, başka görevde efendim.. Yahu, hazır kuvvet ekibi, şu anda Taksim'deki Atatürk Anıtının karşısında icrayı sanat eden muhabbet tellâllarını topluyor.. Evet.. Caddeyi işgalden, her birine otuzar kuruş para cezası kesecek.. Yooo, öyle söylemeyin rica ederim. Memleket ahlâkını ko-

«Huzur evleri açılacak»
— Gazeteler —

Yazısız

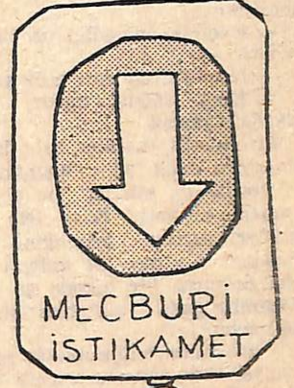
Taksimde yeraltı çarşısı kurulacak -GAZETELER-

Halit Şekerci

Çarşıda yürüyen merdiven de bulunacak!

— Yürüyen merdivene binmez misin abla?

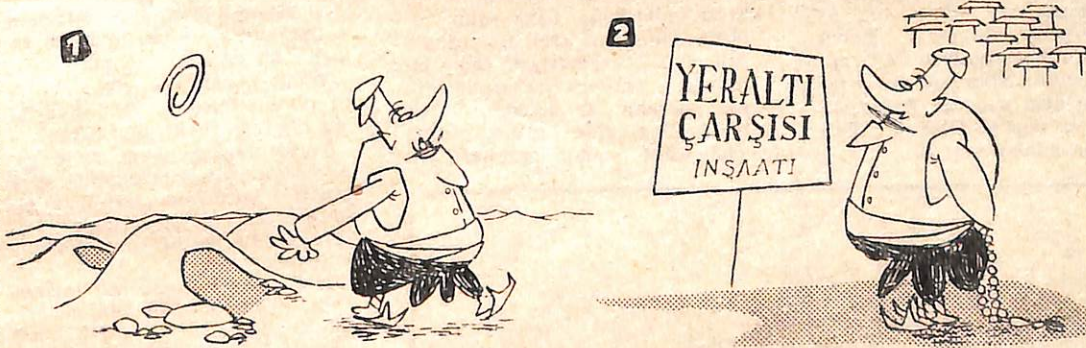

Çarşı ayni zamanda geçit olarak kullanılacak.

— Taksim'de... Altıda değil sevgilim... Altında!

Köyden indim .... Şehire

rumak, biraz da bize düşer.. Otuz kuruş, motuz kuruş.. Neticede ceza değil mi?

Telefonu kapadıktan sonra, yaşlı hanım sordu:

— Müdür bey oğlum, Allahını seversen kusura bakma.. Kıbrıs'ta gene bir şeyler mi olmuş?.

— Yoooo, Kıbrıs lâfını da nereden çıkarıyorsun?..

— Demin telefonda «olayları dikkatle takip ediyoruz» dedin de, onun için sordum.

— Dedimse ne olacak?..

— Evlâdım, tosunum, tontonum!.. Hani Kıbrıs'ta Türkleri kesiyorlar ya!

— Eeeee?..

— İşte, Türkleri kestikleri zaman, bizim hükûmat da «Olayları dikkatle takip ediyoruz» demiyor mu?..

— Eeeeee?..

— Biz akşamları radyoda «Olayları takip ediyoruz» lâfını duyar duymaz «Eyvah! Bugün gene Türkleri kestiler» diyoruz. Hani sen de demin telefonda «Olayları dikkatle takip ediyoruz» diyiverince, benim de yüreğim cızzz etti!

Sokullu'nun kaşları çatıldı:

— Hanım, ne diye böyle lâfları karıştırıyorsun burada?.. Biz şimdi Vampir işini görüşüyoruz..

— Peki evlâdım, kusura bakma..

Sokullu, odada teşhis için toplananlara döndü:

— Bayanlar, dedi. Madem ki hepiniz vampirin saldırısına uğradınız. Onu tanımanız lâzım. Vampir budur diyenler, ellerini kaldırsın..

Altı kişi elini kaldırdı. Sokullu bir daha sordu:

— Vampir bu değildir, diyenler elini kaldırsın..

Bu sefer dokuz kişi elini kaldırdı. Sanık, altıya karşı dokuzla, maçı kazanmıştı. Sokullu bu sefer sanığa döndü:

— Sen ne iş yapıyorsun ulan?.. dedi.

O vakte kadar tek kelime konuşmıyan ve korkulu bakışlarla etrafını süzen genç adam, biraz dirilir gibi oldu:

— Ben vampir değilim abi!

— İyi ya.. Ne iş yaparsın dedik..

— Ben turistik gazino işletirim paşam..

İkinci Şubenin emektarı Hasib efendi, adamın sırtını bir okşadı:

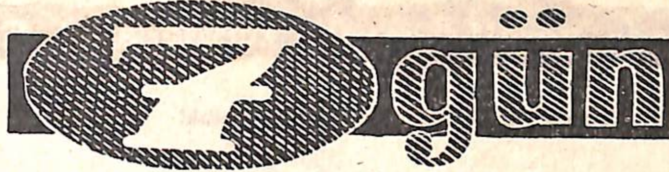
— Vampir değilmiş de, turistik gazino işletirmiş.. Ulan, ikisi de ayni kapıya çıkar, itoğlu it!.. dedi.

Sokullu, eliyle memurlara işaret etti ve mırıldandı:

— Sanığı götürünüz..

Beş dakika sonra da, vampirin saldırısına uğramış olan sarı saçlılar kafilesi, dizi dizi Müdüriyet'in merdivenlerinden inmiye başladı.

Adnan VELİ

PAZARTESİ :

Dünyadaki keçi sayısı 46 milyonmuş.

Peki, Türkiye de ne kadar keçi yaşıyor?

Sıkı durun, eğer kalbiniz varsa doktorunuzun tavsiye ettiği bütün ilâçları alın, hazırlanın, ve söyliyelim:

— 24 milyon.

Demek ki orman düşmanı yaratıkların yarısından fazlası bizim ülkemizde çimleniyor.

Üstelik de atasözlerimiz var bu hayvan için... Dedelerimiz keçinin nasıl bir yeşillik düşmanı olduğunu bildiklerinden söylemişler:

— Keçinin yemediği ot, başını ağrıtır.

— Keçi yattığı yeri eşer yatar.

— Keçi dağda durur, ağaç dağda durmaz.

Bu sakallı mahlûk aslında ot düşmanı değil, ağaç düşmanıdır. Müttefiki de kimdir bu yolda? Çirkin politikacı! İkisi elele vermişler, yurdun yeşilliğini bitirecekler ille de... 24 milyon keçisi bulunan bir ülkede şu atasözünün nasıl çıktığına kimse şaşmasın:

— Koyunun bulunmadığı yerde keçiye Abdurrahman çelebi derler.

Kurban bayramı diyoruz... Koyunları kurban ediyoruz Tanrı adına... Ya Abdurrahman Çelebi? Onu hiçbir şeye kurban etmediğimiz gibi, ormanlarımızı ona kurban ediyoruz. Ne talihli hayvanmış şu keçi! Nasıl olsa her yerde Abdurrahman Çelebi, nasıl olsa her seçimde bütün politikacılar ve bütün ağaçlar kendisine kurban... Böyle memleket bulmuş da neden üremesin hayvan? Bu gidişle dünyanın bütün Abdurrahman çelebileri Türkiye'ye gelmek için pasaport çıkartırlarsa şaşmıyalım.

SALI :

Şu «Mahzun Prenses» var ya... Şu talihsiz Süreyya!..

Şimdi de sinema perdesinin ikinci sınıf yıldızlarından Maximilien Schell ile evlenmek için Katolik olacakmış.

Olur mu, olur. Zavallı şimdiye kadar ne kılıklara girmedi ki? Kraliçe oldu, sosyete kadını oldu, aşk kadını oldu, iş kadını oldu... İran Şahı ile evlendi, Kraliçe oldu... İtalyan aristokrasisinin meşhurlarından Prens Orsini ile düştü kalktı, sosyete kadını oldu... Bir boğa güreşçisine tutuldu, aşk kadını oldu... Von Opel'le sevişti, az kalsın iş kadını oluyordu... Maximilien Schell ile muhabbeti artınca sinema artisti olacağını ilân etti...

Ve son günlerde Katolik olacağını yazıyor gazeteler...

Olamaz... Çünkü Katolik olması için deftere bir katolik papazını yazması lâzım.

Zaten Süreyya kraliçe oldu, sosyete kadını oldu, aşk kadını oldu derken kendisine galiba fazlaca iltimas ettik.

Aslında Süreyya hiçbir şey olamadı. Dramı da bu ya!

ÇARŞAMBA :

Ne oldu bizim gözü görmez vatandaşlarımıza? İkide birde gazetelerin birinci sayfalarına geçmeğe başladılar. Geçenlerde bir âmâ'nın İstanbul'da adam bıçakladığını yazmışlardı. Şimdi de Ankara'da geçen bir olayın hikâyesini okuduk:

Bir âmâ, otobüste yüz lira bozdurmak istemiş biletçiye... Bozuk yokmuş. Çıkan tartışma sonunda bir yumrukla ağzını burnunu dağıtmış biletçinin, dişlerini dökmüş... Karakolluk olmuşlar.

Şimdi ister misiniz, siyasi partiler bu kör vatandaşların peşine düşsünler... Tam istedikleri biçimde aday ikisi de...

Hem ileriyi göremiyorlar, hem de kavgada yumrukta maşallahları var. Gelsinler efendim parlâmentoya... Eskilerin dediği gibi onlardan daha «matlûba muvafık» kimse yoktur bizim demokrasi için...

PERŞEMBE :

Gazetelerde bir başlık:

«Huuuu çeken 14 kadın yakalandı.»

Bakındı hele... Ne zamandan beri huuu çekmek yasak oldu? Daha ilkokul tekerlemelerinde öğreniyor çocuklar:

«Komşu, komşu!
Huuu huuuu!..
Oğlun geldi mi?
Geldi.
Ne getirdi?
İnci boncuk.
Kime kime?
Sana bana.
Daha kime?
Karakediye.»

Ama böyle değilmiş iş... Yakalanan 14 kadın toplanmışlar Ankara'nın bir evinde... âyin yaparlarmış. Bir masanın üstüne sürahide su, tabakta tuz ve fasulya koymuşlar, çevresinde döner huuu çekerlermiş. Bu deli saçması âyini polis basınca:

— Kaçın arkadaşlar polis geliyor... diye feryada başlamışlar.

Ah, şu bizim zavallı kadınlarımız... Sürahide su, tabakta tuz, tencerede fasulya... Ve âyin. Ayol, bunlarla âyin değil, yapılsa yapılsa bir tencere güzel fasulya yapılır. Bakın siz şu zavallılığımıza.

Yağ, şeker ve undan helva yapmasını beceremiyen bir toplum olduğumuzdan tuz, su ve fasulyadan âyin yapacak kadar sapıtmamızı hoş görüyoruz. Allah hepimize şifalar versin.

CUMA :

Bir Amerikan profesörü gelmiş. (Ne de çok geliyor) Çıkmış konferans kürsüsüne:

— Nüfus artışı atom bombasından daha tehlikelidir... demiş.

Yazık ki bu Amerikalı profesöre, biz Türkleri hiç tanımıyor. Biz ki yılda yüzde üç artan nüfusumuzla bu konuda dünya rekorunu elimizde tutmaktayız, bize konferans, nutuk, nasihat, vaaz, öğüt vız gelir. Türkçede bir atasözü var:

— Atın ölümü arpadan olsun!

Hem efendim, çoğumuza göre atom bombası ile nüfus artışı arasında çok yakın bir ilişki var. Bizim için gerçek atom bombası ya Jayne Mansfield'dir, ya Birigitte Bardot... Onlar da nüfus artışını önlemezler, teşvik ederler.

Böylece atom bombaları nüfus artışını, nüfus artışı atom bombalarını destekliyerek, karşılıklı bir alışveriş içinde yaşayıp gidiyoruz. Şimdi sırası mı bir eski zaman rahibi edasıyla çıkıp:

— Ey insanlar! Çocuk yapmayın, bu işin sonu felâkettir... diye vaaz vermek.

Ya seyircilerin içinden sinemasız, radyosuz, tiyatrosuz, gazinosuz eğlencesiz okumasız, yazmasız, işsiz bir köylü vatandaş kalkıp da:

— Peki profesör bey, çocuk yapmıyalım ama ne yapalım? dese ne cevap verecekti Amerikalı dostumuz?

CUMARTESİ :

Hollyvood'un meşhur Oscar armağanını bir zenci kazanmış. Adı Sydney Poitier. Demek oluyor ki zenciler bu işe de el atlar. Caz kralı onlardan, boks kralı onlardan, dans kralı onlardan, atletizm kralı onlardan... Amerika Cumhuriyet; ama bilirsiniz krallara ve kraliçelere pek meraklı bir ülkedir. Güzellik kraliçesinden tutun, samba kraliçesine kadar kadınları; ve boks kralından tutun gangsterler kralına kadar erkekleri tahtlarına oturtmaktan, milyoner etmekten pek zevk alırlar.

Bu kadarla da kalmıyor... Petrol kralı var, pamuk kralı var, çelik kralı var, otomobil kralı var, gece kulüpleri kralı var... Var oğlu var.

Bu kadar krallıktan elli yıldızlı bayrağı bulunan bir federal cumhuriyet doğması, güneşin Batıdan doğması kadar ters bir iş gibi görünürse de... değildir. Amerika tuhaflıklar ülkesidir. Dövüşken, hırslı, mücadeleci, çalışkan bir milletin birincilere gösterdiği itibardır bu... Sokaklarda hakaret gören, dayak yiyen, linç edilen zencilerin boks ringinde beyazları döverek alkışlanması, şöhret ve paraya kavuşması, Amerikan hayat felsefesini göstermek bakımından en belirli örnek... Şimdi de bir Clay türedi ringlerde... Bir acaip kişi, bu zıpır şampiyon:

— Ben büyüğüm, ben bir taneyim, ben akıllıyım, ben güzelim, ben yakışıklıyım... diye bar bar bağırıp duruyor.

Ve alkışlanıyor.

Bir şey değil, merak ediyoruz. Gün gelecek elbet bu Clay'i de ringte benzetecekler. Ve adamakıllı bir dayak yiyen bu geveze delikanlı acaba o zaman ne diyecek? Herhalde:

— En iyi dayağı ben yerim, benden iyi dayak yiyen yoktur... diye övünecek.

Ve Amerika bu... Tabii o zaman da alkışlıyacaklar.

PAZAR :

Bir Alman ajansı Kruçef'i öldürdü. Dünya kısa bir süre heyecana kapıldı. Sonra haberin doğru olmadığı anlaşıldı. Şimdi bahis kousu ajans, işi temizlemek için uğraşıyor. Herhalde bu haberi veren muhabir:

«Ört ki ölem...» diyordur şimdi.

Bu ajans cilvesi dolayısiyle bir iki olay hatırladık. Birincisi bizim bir akşam gazetesinin başından geçmiştir. Günlerden bir gün durup dururken:

— Mareşal Tito bir suikaste kurban gitti... diye manşet atmıştı, bu gazete.

Tabii kapışıldı o gün... Rotatif döndü durdu. Ben diyeyim elli bin, siz deyin altmış bin.

Ancak birkaç ay sonra o gazetenin kapandığını duyduk. Çok büyük yutturmacaları halk affetmez. Bir dereceye kadar yutturmacaları ise her gün hepimiz yutuyoruz.

Her neyse konu açılmışken Stlain devrine ait bir nükteyi nakledelim. Stalin ağır hasta idi. Ve Batı gazeteleri hastalığın gidişini dikkatle izliyorlardı. O zaman şöyle bir fıkra düşmüştü dillere:

— Duydun mu, Stalin'in gözü toprağa bakıyormuş diyorlar.

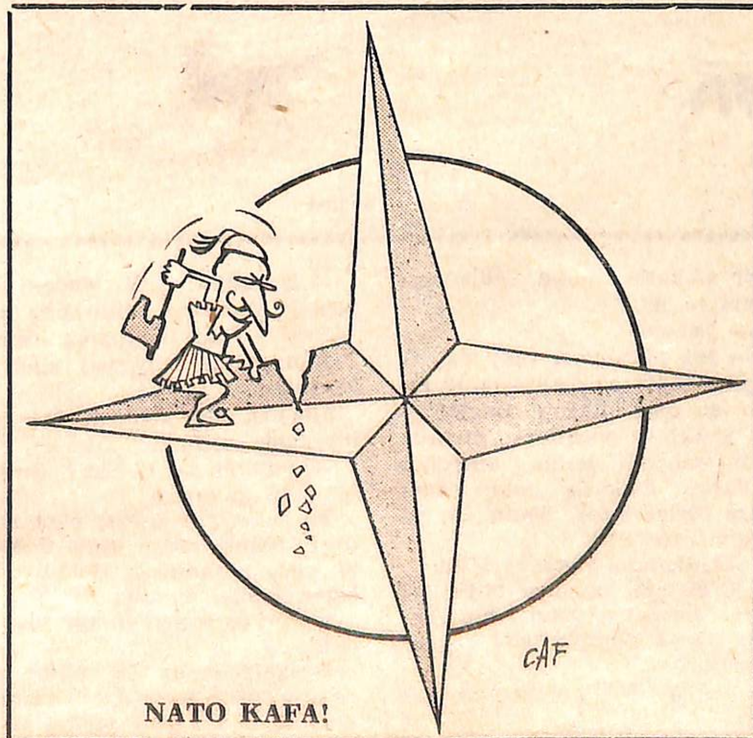
— Yaaaa... Kimin toprağına?

Durum değişti şimdi... Hele Kruçef Macaristan gezisinde Amerikan propagandası da yaptıktan sonra Batılılar Sovyet liderinin yaşamasına dua ediyorlar. Çünkü daha ötede Kızıl Çin var. Kızıl Çin'in başında da bir Sfenks: Mao - Çe - Tung.

Mao - Çe - Tung, Mao - Çe - Tung olalı bir değişti ki dünya politikası... Neredeyse Rusya ile Batı sarmaş dolaş olacaklar.

Ne dersiniz? siyaset!

Körolası siyaset! Nereden başladık, nerelere geldik? Aynaya baksalar kendilerini tanıyamıyacaklar insanlar! Değişen nedir? Dünya mı? Zaman mı? Yoksa kendileri mi?

NATO KAFA!

Birleşmiş Milletler askerleri EOKA'cılara göz yumuyor.. — Gazeteler —

Barışgücü — Seni yaramaz seniii... Söyle bakayım, yine ne yaramazlıklar yaptın?..

YENİ İSTANBUL

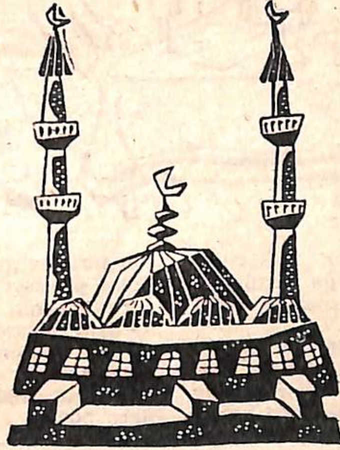
Leyleğe konacak bir yer kalmadı,
Eski İstanbulu gel de arama,
Asmalımescidin ne güzel adı,
Çamlıcadayım da hasretim çama!

* * *

Adına münasip olmalı yerler,
Külhanbeyoğluna Beyoğlu derler.
Yeşilçam sokağı yeşil mi dilber?
Mis sokağında da bir şey koklama!

* * *

Her cami ayakta tutar bir yeri,
Bu şehrin ceddimden miras değeri.
Hilton'undan güzel harabeleri,
Gözlerim yıkanır girsem hamama!

Kuruçeşme önü Boğazın yası,
O yeşil eteğin kara yaması.
Her köşkün yerinde bir sefertası,
Boğaz boğazlandı, gel de ağlama!

YENİ İSTANBUL

Yirminci yüzyılda mağra çağı mı?
Gültepe diyorlar yoksul dağı mı?
Sâdâbât nerede? İşte lâğımı!
Altınboynuz bile çıktı kaplama!

* * *

İstanbulun temiz kalmış neresi?
Bir Hayırsızada, bir Kızkulesi!
Kurbağalar ölmüş, kokmuş deresi!
Modada yüzeriz kurbağalama!

* * *

Ha Caddebostanı, ha Nuhkuyusu,
Ada yollarında arpa tortusu,
Aman yayılmasın n'olur kokusu !
Bu şehre, ey «bâd-i sabâ» uğrama!

Dr. Ömer Lütfi Şadoğlu

Yazısız

aman Amcacığım!

Rıfat ILGAZ

«İdris efendiiii!..»

Yazıhanenin kapısında durmuş, ambarın içinde vızır vızır kaynaşan kalabalığa doğru sesleniyordu:

«İdris!.. İdris efendiiii!..»

Oysa şu Ekrem denilen sivri akıllı yeğen, adam çağırmak için neler, ne donanımlar yaptırmamıştı. Geç başına, iç yazıhanedeki daktilo kızı mı çağıracaksın, tık! Dokun düğmeye: «Sevim hanım!.. Bir dakika!..» İkinci ambardaki İdris efendiye mi sesleneceksin:

«Heeey!.. İdris efendi!..»

Hayırsız ycğen Ekrem mi lâzım? Aç muhasebeyi, tık!

«Ekreeem!..»

Yoook! Sen Bey'ini unut da «Ekrem bey»siz çağır bakalım! Kılını bile oynatmaz! Seslen adam gibi:

«Ekrem bey!»

Hay senin gibi beyin boynu altında kala!.. İyisi mi bu diktafon mu nedir, elini bile sürmezsin! Sırf kendine «Bey» dedirtmek için koymadı mı buraya... Kime yutturuyor.

Muhasebeciye mi sesleneceksin:

«Hayri beeey! Gezgin'in sandıkları yüklendi mi?»

Gel gelelim, kim dokunacak parmağının ucuyla şu soğuk makineye... Bu biraz da alışkanlık meselesi...

«Heeey! İdris efendi beee!..»

«Buyur Şaban bey!..»

«Gel yazıhaneye!»

«Geliyorum, Şaban bey! Şimdi!..»

Bir dakika sonra İdris efendi kapısında dikiliyordu yazıhanenin.

«Geç, otur şuraya bakalım. Seslen, şu oğlana kahveleri!..»

Kahveler söylenmiş sigaralar yakılmıştı. Demek gene «Halvet» vardı Şaban Şanlı'yla!

Yeni bir şeytanlığına suç ortağı olmak gerekecekti:

«Bak İdris efendi!» dedi. «Sen yabanoım değilsin!»

Hep böyle başlardı bu «Halvet» konuşmaları... Yabancısı değildi de, neden aylık yediyüzden bine çıkmıyordu, onaltı senedir? Yani şu Şıpşak Ambarı açıldı açılalı?.. İdris efendi yabancı değilse, Şaban Şanlı da yabancı sayılmazdı. Gönül rızasiyle şu yediyüz, bin olmazsa İdris efendi bin yapmasını, ayına göre ikibine, üçbine çıkarmasını bilirdi. Şaban Şanlı'nın cebinden kuruş kuruş çıkan bir şey yoktu ki... Oniki kamyon gidip geliyordu nasıl olsa. Bütün şoförlerin kontak anahtarı İdris efendinin parmakları arasındaydı. O çevirmeden ne bujiler ateşlenir, ne kamyonlar gider gelirdi.

«Söyle bakalım, evvelâ İdris Efendi!» dedi, «İşler nasıl gidiyor?»

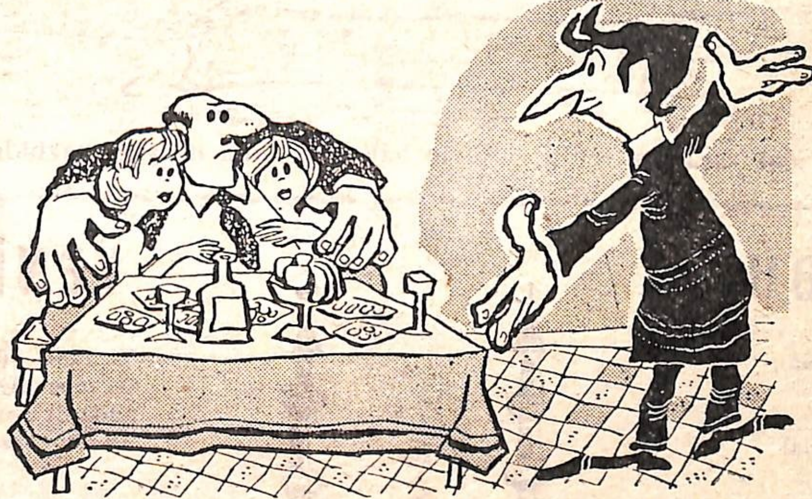
Kimin işlerini soruyordu bu patron? Eğer İdris Efendinin özel işlerini soruyorsa, çok şükür, tepe'de arsayı almıştı. Ellibini de yatırmıştı bankaya, kredinin de bir pundunu bekliyordu. Şu son aylarda da Aydın'ı, Denizli'yi almıştı avucunun içine.

«Vallaaa!» dedi, «Bilmem amma... İyi görünüyor işler!..»

«Hacı Dursun geçti bizi... Sekiz kamyonla vuruyor Şıpşak Ambarını... Neden vuruyor, hiç durdun mu üzerinde?»

«Vurduğu ortada amma... Neden vuruyor!.. Bu tuhafiyeci, manifaturacı milleti, çok dönek millet... Hacı Dursun partide son günlerde...»

Şaban Şanlı bu parti lâfına çok kızardı.

«Bırak partiyi» dedi, «O partiliyse onun kadar biz de partiliyiz!»

«Geçenlerde Gümüşpala'ya yollamışlar da onu...»

«Yok öyle şey... Benden izinsiz kuş uçmaz buralarda! Söyle... Sekiz kamyonla nasıl vuruyor bizi bu Hacı Dursun?.. Muhasebeden hesaplarını çıkarttırdım geçen yılın... Nerdeyse yarı yarıya zarar... Yani yarı yarıya kâr demek istiyorum...»

«Esas defterden mi?..»

«Gelir defterinden çıkartacak değilim a!.. Söyle neden başaşağı gidiyoruz?»

«Zatınız daha iyi bilirsiniz?!»

«Benim bildiğim, Hacı Dursun'un bizi vurması, sırf Hacı Dursun'un Hacı Dursun olmasından!»

«Nasıl, anlıyamadım!»

«Yani diyorum, sırf Hacı olmasından ileri geliyor!»

«Bak... Bu doğru işte!..»

Suç, kendi üzerinden kaymış, Hacı Dursun'un hacılığına yüklenmişti. Yüzü gülmüştü biraz:

«Olur, neden olmasın!» dedi, «Hacıya rağbet var... Hacı dedin mi akan sular duruyor. Hükûmet bile hacılara döviz ayırıyor böyle günde! İtibarları olmasa... Bak, doğru bu!..»

İşin nereye varacağını bilmeden Şaban Şanlı'yı doğrulayıp duruyordu. Şaban:

«Bak İdris efendi!» dedi, «Sen yabancım sayılmazsın... Şu Ekrem sivri akıllısından daha çok akrabasın bana göre...»

«Sağol Şaban bey!..»

«İyi dinle sözümü... Ben bir haftaya varmaz yola çıkıyorum... Hacı olmadan şu ambarın başına geçmek yok bana!.. Devir o devir değil artık!»

«Allah kabul etsin!..»

«Allah da kabul etsin, bizim müşteriler de... Şimdi sana düşen iş... Hükûmetin verdiği 200 dolar benim çayıma, kahveme, nargileme yetmez!.. Ne yapıp yapacaksın şu iki üç gün içinde sevaba girmek istiyorsan bana bulabildiğin kadar, dolar bulacaksın... Sterlin de bulursan geri çevirme... Anlıyor musun?.. Dolaş piyasayı...»

Yazıhanenin kapısı üç dört kere vuruldu, dışardan... Şaban Şanlı:

«Bak bakalım!» dedi, «Hangi münasebetsiz bu!»

Kapının anahtarı içerden çevrilince bomba gibi düştü içeriye Ekrem Tunçbilek... Şaban Şanlı:

«Hayrola...» dedi, «Nerden geliyorsun bu saatte?»

Pardösüsünü bile çıkartmadan girmişti içeri:

«Hastahaneden!» dedi, «Taksi kapıda bekliyor!»

«Yaramaz bir şey mi var?»

«Annem!..» dedi, «Annemi kaldırdım!»

Dokunsan ağlıyacaktı:

«Yaaa!.. Vah vah!..»

«Hastalığı?..»

«Daha belli değil... Baygın yatıyor... Hemen döneceğim... Biraz para rica edecektim avans olarak!»

Buraya kadar iyiydi ya... İş, para lâfına gelince çatıldı kaşları...

«Ne kadar!..» «Elli yeter mi?»

«Efendim!» dedi «Elli lira taksiye gidecek... Yüzelli ikiyüz!..»

Şaban Şanlı birine para vermek istemedi mi ceketinin ceplerini karıştırır içcebindeki iki dosyayı rahat rahat doldura kâğıtları bonoları mektupları çıkarır... Mendiline kadar dökerdi masanın üstüne. Oysa tomar pantalonunun sağ cebindeydi. Ekrem elini uzatsa çeker çıkarırdı tomarı.

O kadar kâğıdın arasından gene de aradığını buldu da... Arasa, beş on lira daha çıkarabilirdi:

«Al!» dedi, «Yüzaltmışbeş lira... İdare etmeğe bak! Geçerken muhasebeye uğra da avans olarak yazdırıver! Bu ay Allah bilir, gene avansın, aylığını çoktan aştı... Biraz idareli git diyorum sana... Haydi geçmiş olsun!..»

Gözünün ucuyla bir selâm verip çıkarken İdris efendi kuşkulu kuşkulu bakıyordu peşinden:

«Hava da inadına güzel bugün!..» dedi.

Şaban Şanlı:

«Yani...» dedi, «Kaytardı mı demek istiyorsun?..»

«Yok... Öyle bir şey dediğim yok... Hava, tam bahar havası...»

«Senin oldum olası şu delikanlıyı gözün tutmaz... Nesini beğenmezsin anlamadım ki... Şuraya gireli nerdeyse altı ay oluyor. Nesini gördün altı aydır. Arasıra kaytarması var, o kadar... Tuttuğunu da koruyor hani... Nazilli'yi nasıl kopardı Hacı Dursun'dan?..»

«Bir arkadaşının aracılığı...»

«Arkadaş, markadaş... Hep böyle olur bu işler... Hani akrabamdır diye söylemiyorum... Tavşanın suyunun suyu... İş var bu çocukta... Neyse, dolar diyorduk... Hava da dediğin gibi tam bahar havası... Söyle de şoföre yanaştırsın arabayı.»

Ekrem yüzaltmışbeş liranın üstüne cebindekileri de ekledi. Oldu yüzsekseniki lira... Ve yaş yirmi iki... İki kadeh parlattı hemen oracıkta... Biraz cesaretini toplamak için... Koştu postahanenin telefonuna... Bankanın santralından Tülây'ı istedi...

«Alooo!.. Tülây... Bak, ben... Ekrem... Hangi Ekrem'i var mı canım! Ekrem Tunçbilek!.. Ekremleri de mi personel fişlerine alfabetik olarak işliyorsun? Tam mesleğinin adamısın Tülây'cığım. Akşama beraberiz değil mi?.. Yiyecek biraz param var... Örnek pavyona gider, dans ederiz... Olmaz mı? Sıra D. harfindekilerde mi bu akşam? Kaydı bizden desene... Dedim ya tam çekirdekten yetişmesin işinde... Bir ambar da ben açarsam, şimdiden peyliyorum seni! Canım, banka açarsam, demek istedim. Bizim patronun ambarından ne farkı var, çurçur bankaların? Neyse, gelemiyorsun demek...

Hemen Sevgi'yi buldu yazıhanesinde:

«Ben Ekrem!.. O tarafta hava nasıl, yağmurlu değildir, inşallah! Güzel demek. Hem de çok güzel! Başını kaldırıp gökyüzüne bakabildi-

BEKLİ U.S.A | BEKLEMEKTEN U.S.A NDIK

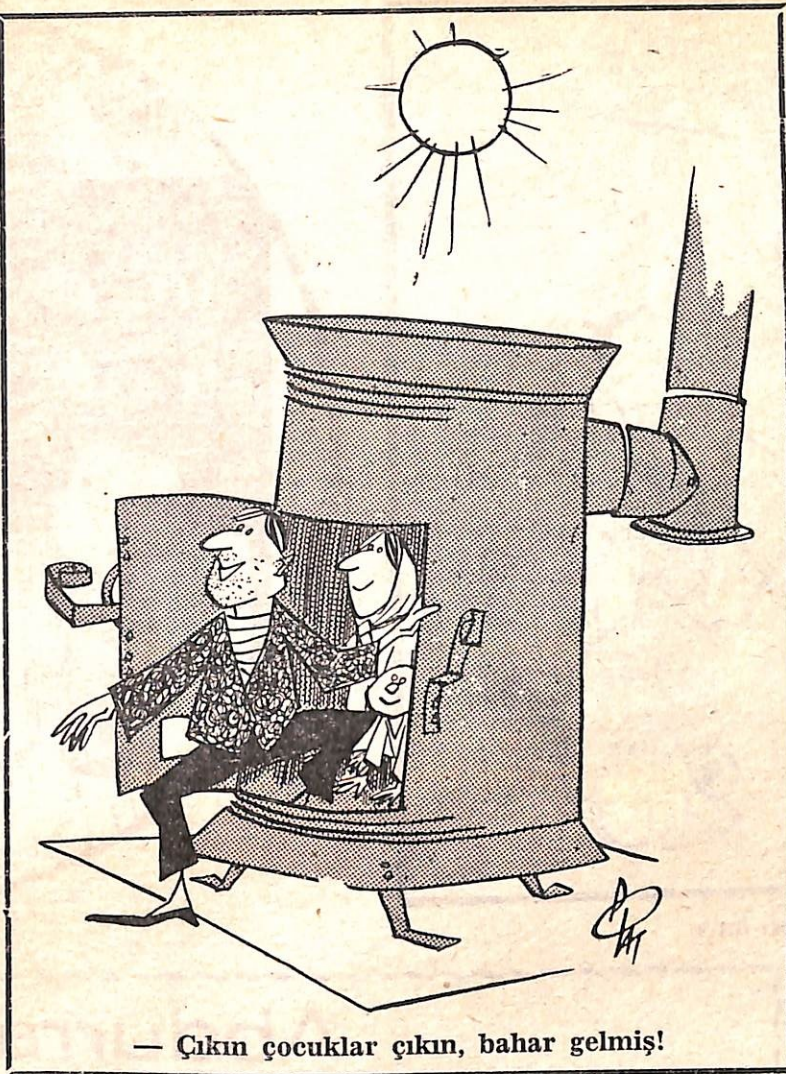

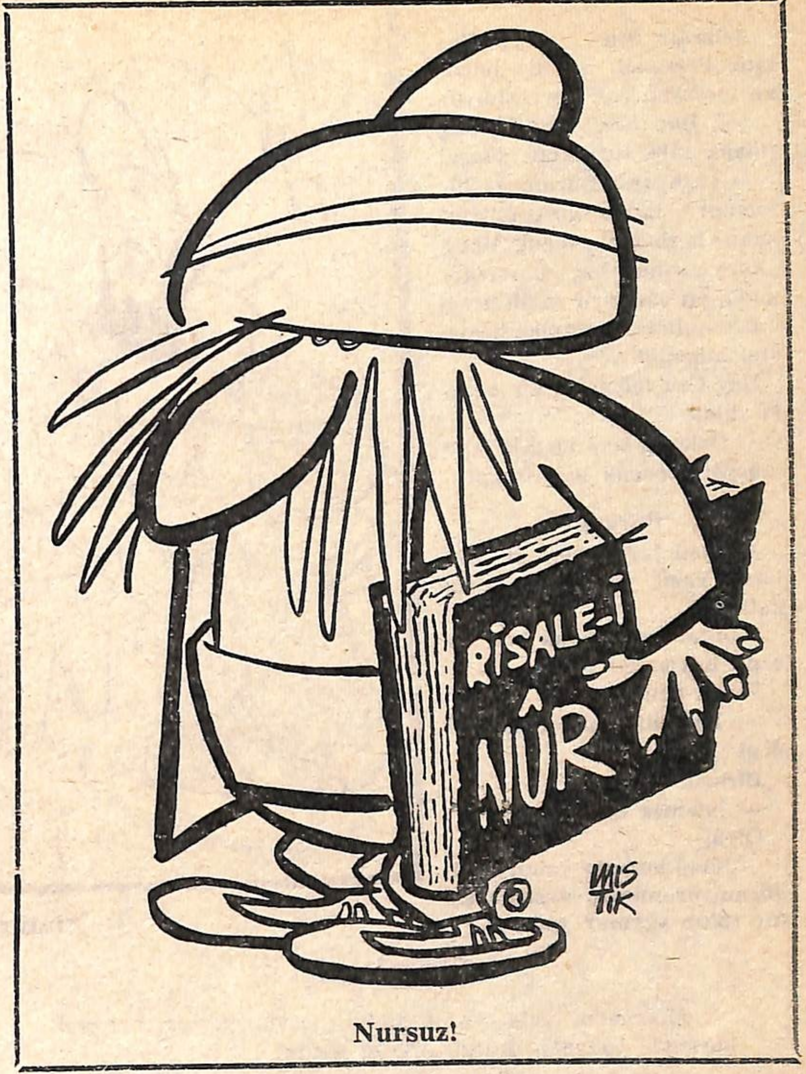
1 | 2

CAF

Amerikanın Kıbrıs politikası: Bekle, gör!

— Çıkın çocuklar çıkın, bahar gelmiş!

Nursuz!

ğine göre... Boş oturuyorsun şu halde... Canın, biraz da gezmek istiyor demek!.. İstakoz severdin sen değil mi? Karides de severdin... Ne duruyorsun öyleyse... Bekliyorum... Hani o yeni açılan Restoranda... Tamam mı? İki saatliğine mi? Peki, peki... Evet git gel... Sekizde... Ona kadar... On deriz de onbir olur... Bilemedin oniki...»

Caz fena değildi. Beatles'ların müziğidir diye bir şey yutturmuşlardı, bayat balıklarla birlikte! Bile bile yutmuşlar sonra kan ter içinde tepinmişlerdi tam iki saat...

Saat onikiye doğru, değil dansetmek, ayakta duracak halleri kalmamıştı. Böyle zamanlarda idareyi hemen kadınlar alırdı ele... Sevgi:

«Haydi!..» dedi, «Kalkıyoruz!»

«Dansa mı?» dedi Ekrem.

«Güldürme adamı!.. Dans edecek halin mi var! Eve gidiyoruz!.. Söyle araba gelsin!»

Araba masaya yanaşsa daha iyi olacaktı. Biraz da garsonların yardımıyla başardılar bu işi... Fora etmişlerdi otomobilin bütün camlarını... Alsancak'ta Sevgi'yi bıraktığı zaman biraz açılmıştı Ekrem. Saatine baktı tam bir!

«Yani!..» dedi, «Örnek barın numaraları yeni başlıyor...» Saydı paralarını... Oniki lira yirmibeş kuruş...

«İyi para!» dedi, «Bir konyak içebiliriz... On kâğıda bir göbek havası!..»

Kapıdan içeri girer girmez yapıştılar pardösüsüne...

«Tuh anasını...» dedi, «Vestiyer parası da var daha...»

Sallanarak daldı içeri... Barmen'in önünden geçti... Tam gözüne kestirdiği masaya geçecekti ki... Göz göze gelmez mi Şaban Şanlı'yla!

«Hayır!» dedi, «Yanlış görüyorum... Olamaz bu!»

Nasıl olamazdı! Bal gibi olurdu, oydu işte. O da Ekrem'i görmüştü. Ne yapmalıydı şimdi? Aptallığın sırası değildi. Yürüdü onun masasına doğru. Tam üç kadın vardı, yarı çıplak, masada... Bir de pırıl pırıl kafalı bir arkadaşı... Gene yazıhanedeki soğukkanlılıkla sordu:

«Hayrola!» dedi, «Ne işin var buralarda?»

«Sizi arıyordum!» dedi, «Tam üç saattir sormadığım yer kalmadı!»

«Bir şey mi var yoksa?»

«Olmasa arar mıydım?.. Hemen ameliyat edecekler! Kanama varmış midesinde! Peşin almadan ameliyat yapamam diyor doktor...»

«Ne!» dedi, «Peşin almadan yapamam mı, diyor, kesmeli bu adamları! Sonra veririz diyemedin mi?»

«Dedim, demez olur muyum!»

«Yahu hele siz ameliyatı edin, bakalım netice n'olacak da mı diyemedin? Ne biçim adamlar bunlar be!.. Ya şey olursa... Verilen paralar... Neyse... Kaçtan aşağı olmaz diyor!»

«İkibinden kapı açtı... Ben Devlet Hastahanesi bu, dedim. Açıktan bir beşyüzlük verelim. Olmaz dedi, binbeşyüzden aşağı olmazmış!»

«Taş atmış da kolu yorulmuş! Olur pekâlâ... Bal gibi!..»

Bir anda pantalonunun sağ cebine daldırdı elini. Pabuç kadar bir tomar çıkardı... Dışta kalan binlikleri çevirdi, çevirdi... Sıra geldi beşyüzlüklere... Onları da açtı, açtı... En eskilerinden birini ayırdı. Çekti kulağından!

«Al!» dedi, «Ver o adama...»

«Aman amcacığım!..»

Bu «amca» lâfını, onu utandırmak için söylemişti.

«Hiç olmazsa bin yapsaydınız!..»

Amca lâfı fena koymuştu Şaban Şanlı'ya... Yüzlükleri çevirdi, çevirdi... Barın alacakaranlığında, eskicelerinden üç tane yüzlük seçti:

«Al!» dedi, «At önüne, toprak doyursun gözlerini!»

Artık bu barda durulmazdı, hemen geçti bir aşağıdaki bara. Müşteri bekliyen sarışın bir kızın masasına çöküverdi:

«Ne içersiniz?» dedi.

«Bir viski, şekerim!»

«Peki bir viski! Bir viski de bana... İki viski daaa!.. Bidaaa!.. Bi viskidaaa!.. İkidaaa!.. Eeee şimdi... Söööle bakalım!.. Nereye?.. Nereye gidiyoruz?»

Gidilecek yer belliydi... Bar kapanırken çıktılar birlikte... Şöyle bir Karşıyaka yaptılar... Biraz açılmışlardı... Bir turistik otel biliyordu kadın.

«Haydi!» dedi, «Sür bakalım! Şoför efendi!»

Güzel bir bahçesi vardı otelin. Kadını garsonlar tanımışlardı girer girmez...

«Bir masa!» dedi, «Balkonda!»

İçerden sesler geliyordu. Cıvık sarhoş sesleri... Kadın bir yerlere girdi, çıktı...

Ekrem yalnız kalmıştı. Şöyle bir salona doğru göz attı. Bakmasiyle çarpılması bir oldu! Nasıl olurdu bu! Şaban Şanlı, olduğu gibi bardaki masayı buraya aktarmıştı. Hem ticaret, hem ziyaret... Biraz da dolar toplamaktı maksadı. Dolarsız Hacı olacak değildi ya! O da Ekrem'i görmüştü girer girmez. İyi amma, ne işi vardı Ekrem'in buralarda? Soğukkanlılığını bozmadan:

«Hayrola!» dedi, «Nasıl buldun beni!..»

«Sormayın!» dedi Ekrem, «Hiç sormayın!»

Çıkarmıştı mendilini arka cebinden, ağlıyordu...

«Sakın...» dedi Şaban Şanlı, «Sakın bir hal olmasın!»

«Tahmin ettiğiniz gibi... Masada kaldı anneciğim!»

Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

«Hele otur! Bak garson!.. Bir su... Hayır... Bir rakı... İyi gelir... Bir rakı daha...»

Neden sonra kendine gelir gibi oldu:

«Hemen gitmeliyim!» dedi, «Yarın cenazesini kaldırmak lâzım. Bir miktar...»

Şaban Şanlı şöyle bir tomara el attı... Bir binlik sıyırdı üstten:

«Aman amcacığım, bin lira neye yetecek... Hiç olmazsa ikibin olsun!»

Bir belâlı akraba kalkıyordu ortadan... Son masrafıydı bu işte... Biraz da eski dostlardan sayılırdı Sakine hanım.

«Hadi!» dedi, «Cenazeyi hangi camiye kaldırıyorsan telefon edersin yarın:»

Geri geri çekildi masadan. Kızı garsonlardan sormadı bile! Hayırlı bir müşterisi çıkmış olacaktı.

«Tam ikibin lira!» dedi, «Tam İstanbulluluk olduk. Çek şoför efendi hava alanına!»

Ertesi gün Şaban Şanlı telefonu çevirmiş, Ekrem'i arıyordu:

«Alooo!»

Karşıdan bir kadın sesi geliyordu.

«Buyrun efendim!»

«Ekrem'i arıyordum ben... Siz kimsiniz?»

«Ben mi efendim? Ben Ekrem'in annesi!»

«Ne? Ne dediniz?»

«Ekrem'in annesi dedim!»

«Olamaz! İmkânı yok.. Olamaz!»

«Neden olamazmış?..»

«Bu gece sabaha karşı... Ameliyat masasında!.. Bir yanlışlık olacak... Siz... İsminiz?»

«Sakine efendim!»

«Olamaz efendim... Nasıl olur? Sakine hanım ameliyat masasında... Sizlere ömür!..»

«Aman dağlara taşlara... Ölmüş falan değilim!»

Şaban Şanlı kadından daha bitkindi:

«Öyle ama, dedi, oğlunuz, dün gece sizin ameliyat masasında...»

Sakine hanım, yarı öfkeli, yarı neşeli, patronun sözünü kesti:

«Öyledir o... Başı sıkıştı mı, hemen beni öldürür!»

Birkaç dakika karşılıklı sustular. Sade solukları geliyordu telefondan...

Şaban Şanlı, elinin ayasıyla şakağından sızan terleri silerek:

«Peki şimdi ne olacak? dedi... Muayene ücreti, ameliyat parası, cenaze masrafı... Dört bin liraya patladı ölümünüz... Üstelik sağsınız da!..»

«Sağım çok şükür!»

«Pekiiiy... Şimdi Allah rızası için doğru söyleyin Sakine hanım: Sahiden ölmek için kaç lira istersiniz benden?..»

Rıfat ILGAZ

Bonservis!

Aylardır işsiz gezen Bay Can, Personel şefinin odasına girerken çok heyecanlıydı. Şef, Ban Can'ı sıkı bir imtihana tâbi tuttuktan sonra:

— İstihbarat Büromuza bir memur aradığımızı biliyorsunuz herhalde!... dedi, Alacağımız memur hiç ummadık anda, en sürprizli sualleri soğukkanlılıkla cevaplandırmasını bilmelidir.

Bay Can müstehzi bir edayla güldü:

— Öyleyse beni angaje edin mösyö! 8 çocuk babasıyım!...

Paraşüt

İki deli tayyarede gidiyorlardı. Yarı yolda biri ayağa kalktı:

— Allahaısmarladık ben burada iniyorum! dedi.

İkinci deli,

— Paraşüt almadan mı? dedi.

Birinci:

— İstemez dedi.

Öteki.

— Nasıl istemez yahu! dedi, görmüyor musun dışarda şakır şakır yağmur yağıyor.

Atatürkten önce...

Atatürkle

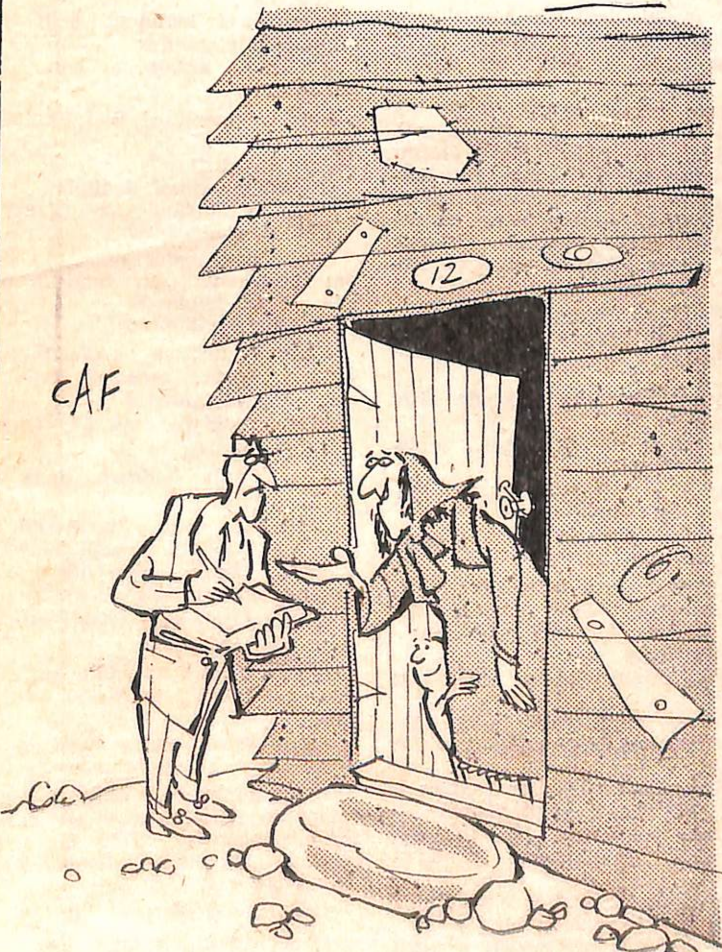
Şapka!

Sinemada, önde oturan kadın, başını geriye çevirerek karısıyla yanyana oturan erkeğe sordu:

— Şapkamın size zararı var mı?

— Hem de nasıl!. Eve gidince karım mutlaka bir eşini satın almasını isteyecek.

Bazı semtlerde elektrikler sık sık kesiliyor..
— Gazeteler —

— Elektrik parası mı?. Sen bizim yaktığımız mumların parasını versene!..

Abdurrahm

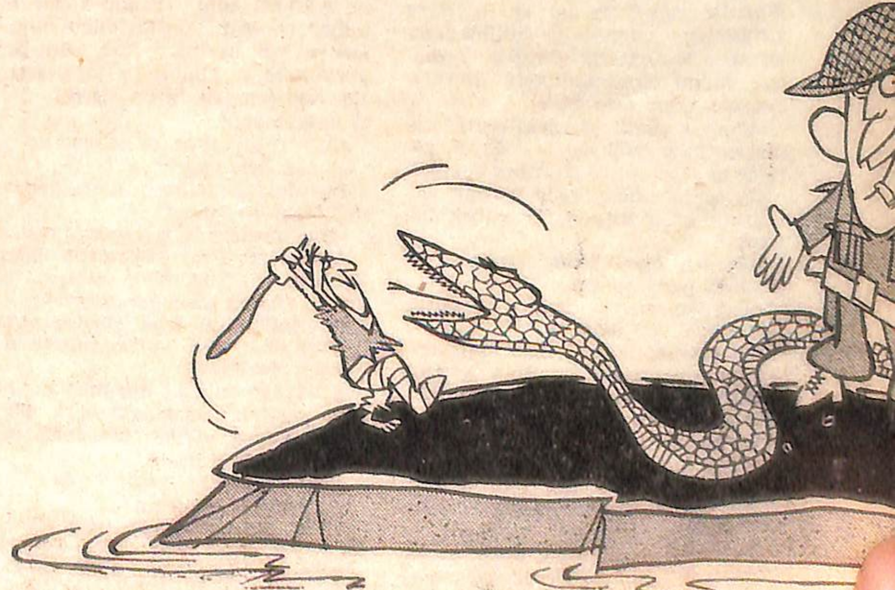
Oturalım bir süre lâmba, kandil yakmadan,
Susalım şu arılar dilimizi sokmadan.
Sonunda turist olup hiçbir şeyden korkmadan:
Gezeriz İsraili, Beyrut, Şamı, Halebi,
Oralarda keçiymiş «Abdurrahman Çelebi!»

* * *

Vergi verilirmiymiş başak vermeyen saptan?
Biz bir şey anlamadık doğrusu bu hesaptan.
Keçiyi koyun yazmış «Elâman» şu kasaptan!
Ayni soruyu biz de soralım herkes gibi:
Ne zaman oldu keçi «Abdurrahman Çelebi?»

* * *

Gururlanır soyuyla, neslile, nesebile,
Seçim sofralarında ikram döner sebil'e.
Koyundan süt emmemiş «fıkdanı hasebile»
Bari takdim edelim bir tabak muhallebi,
Sonra da «Sensin deriz Abdurrahman Çelebi!»

— Beni sokmayan

ber...

Atatürkten sonra...

Dâvet!

İki yaşlı kadın arasında:

— Allah için söyleyim, sen kaynanaların en iyisisin..

— Sağ ol, gerçekten öyleyimdir, çocuklarımı hiç rahatsız etmem ancak dâvet ettikleri zaman giderim.

— Ziyafete mi dâvet ederler?

— Hayır, yalnız paraya ihtiyaçları olduğu zaman.

O'na bile!...

Kaynana damadı bir köşeye sıkıştırmış, veriştiriyordu:

— Kızımı, âdî bir bar artistiyle aldattığını duydum doğru mu? Çabuk söyle!...

Damadın dudaklarında alaycı bir gülümseme belirdi:

— Anneciğim, dedi, karımla ne kadar samimî olduğumu bilirsiniz. Bana sorduğunuz şeyi o'na bile söylemedim!...

Şüphe!

İki genç kız, dertleşiyordu:

— Nişanlım galiba benden ayrılacak..

— Nereden anladın?

— Dün gece ısrarla nüfus teskeremi görmek istediğini söyledi durdu..

an Çelebi

Kâinat önden koşsun biz kalalım dümene,
Bu ne biçim kalkınma, bu davranış ne mene?
Söz geçmez mi milletin iliğini emene?
Dişimiz öğütmüyor pek sertmiş bu leblebi,
Baş üstünde yerin var «Abdurrahman Çelebi!»

* * *

«İşler normale döner» dediler kanıverdik,
Refah yarışmasında hemen tıkanıverdik,
Fin hamamına girdik sözde yıkanıverdik!
Bu geçim denizinin farkedilmiyor dibi,
Uyuz keçinin adı: «Abdurrahman Çelebi!»

* * *

Aylâk gezmek kişiyi tez yıpratır diyorlar,
Hak yolunda gidene «İnat katır!» diyorlar,
O partiyi destekle, bunu batır diyorlar!
Çoğunda yürek yok ki reddetsin bu talebi,
Hepsi koyundan dönme «Abdurrahman Çelebi!»

Salâhattin KUTLU

Bulaşık!

Evin hanımı hizmetçiye talimat veriyordu:

— Ayşe; bu gece gezmeğe gideceğiz, sofra tam saat sekizde hazır olsun!...

— Peki efendim!. Yalnız bulaşığı siz dönünce mi yıkayacağız?...

— Sizinle dans ederken kendimi ne kadar hafif hissediyorum!..

Kıbrısta Birleşmiş Milletler askerleri, kendilerine ateş edilirse ateş açacaklar. — Gazeteler —

bin yıl yaşasın!

YAVAŞ... Daha Yavaş!

Pitigrilliden = Adnan Tahir

BAZI kimseler, bütün bir ömür boyunca edindikleri çeşitli tecrübelerin komprime şeklindeki özetini açıklamak için nedense son nefes anını tercih ediyorlar. Tekzibe, itiraza ya da alaya kalkışan bir ukalâ çıkmasın diyedir belki de.

Roma imparatorlarından biri dünyaya şöyle veda etmişti:

— «Hiçbir şeye lâyık olamadım. Yaşamağa bile.»

Ölüme mahkûm bir suçlu da başını giyotinin altına sokmadan evvel kalabalığa dönüp şöyle haykırıyor:

— «İtiraf edecekseniz suç işlemeyin.»

Geçenlerde, ünlü bir otomobil yarışçısı öldü. Sağlığında, girdiği her yarışın bütün merhalelerini başdöndürücü bir süratle aşıp geçen bu çılgın direksiyon üstadı son nefesinde ne demiş biliyor musunuz?...

— «Yavaş... Daha yavaş...»

Azraile mi ricada bulunuyordu, yoksa etrafında ağlaşan yakınlarına süratin ne büyük bir felâket olduğunu mu anlatmak istiyordu. İkisinden biri herhalde. Fakat hangisi?... Meçhul.

İlerisi için kehanette bulunmağa lüzum yok. Feza çağına giren medeniyetin yöneldiği hedef malûm. Zamanımızda aşk dahil her şey sürate dayanıyor artık. En zor hesapların çözümünü dakika ve saniye çerçevesine sığdırmak için bir düğmeye basmak, klinik teşhislerinin hatâsız olmasını sağlamak için de bir manivelâyı çevirmek kâfi geliyor.

Buna rağmen, ünlü sürat şampiyonunun son nefesinde hatırladığı «Yavaş» kelimesi hayatımızda yine de önemli etkiler yapmaktan geri kalmıyor.

Baudry de Saunier'nin araba kullananlara bir tavsiyesi var. Şöyle diyor:

— «Gideceğiniz yere kazasız belâsız varmak için her dönemeçte karşınıza sirkten kaçmış bir filin çıkabileceğini asla unutmamalısınız.»

Bir manastırdaki başrahip, genç namzetlere direksiyon dersi verirken hiç de yabana atılmayacak bir tavsiyede bulunmuş:

— «Motoru çalıştırmak için kontak anahtarını çevirip marşa bastıktan sonra hareket etmeden evvel beş dakika müddetle dua okuyun. Böylece, hem Tanrının himayesini, hem de motorun ısınmasını sağlamış olursunuz.»

Eski tedavi usullerinin hasretini çeken meşhur bir Macar doktoru bu hasretini bir tek cümlede özetlemiş:

— «Yakının şifa derecesi, hazırlamak için sarfedilen zaman süresiyle eşit orantılıdır.»

Ne kadar çok yoğurulursa o kadar şifalı olur demek istiyor. Bunda da zaman kaydı var şu halde.

Musevilerin medenî ve dinî kanunlarını bir araya toplayan «Talmud» isimli eseri biliyorsunuzdur. Bunu hazırlayanların büyük birer tabip olduğu iddia edilemez. Fakat hepsinin de psikoloji yönünden rakipsiz birer yaratık olduğu muhakkak. Zamana çok önem vermişler onlar da. Çünkü, tedavinin şaşmazlığı konusunda en tesirli ilâç zamandır. İşte size gizli sıtmaya karşı «Talmud»un tavsiyesi:

— «Yedi hurma ağacından yedi diken, yedi direkten yedi kıymık, yedi köprüden yedi çivi, yedi fırından yedi tutam kül, yaşlı bir köpekten de yedi kıl alın, bütün bunları beyaz bir ipliğe bağladıktan sonra göğsünüzün boşluğuna yerleştirin. Derdinizin en iyi çaresi budur.»

Bütün bu teferruatı bulup bir araya getirmek için zamana ihtiyaç var. Halbuki eczahaneye gidip bir doktorun, ya da bitişik komşunun tavsiye edeceği sülfamidi, antibiyotiği almak çok daha kolay ve pratik. Ama vaktiyle birinci usulü uygun görenler boşuna uygun görmemişler tabiî. Yedi hurmadan diken, yedi direkten kıymık, yedi köprüden çivi, yedi fırından kül, yaşlı bir köpekten de yedi kıl temin etmek kolay değil. Bütün bunlar bir araya getirilinceye kadar hasta zaten ya iyi olacaktır ya ölecektir. Ölürse, ömrü vefa etmedi diyerek işin içinden çıkmak gayet kolay. İyileşirse, tatbik edilen usuldeki isabetle övünmek hiç de zor değil.

Buna benzer bir tavsiye daha var. Fakat tedavi gayesiyle olmaktan ziyade bir nevi büyü şeklinde ortaya atılmış.

Evli bir kadına mı gönül verdiniz?... Kadın kocasına sadık olduğu için baygın bakışlarınızı görmemezlikten mi geliyor?... Hiç merak etmeyin. Yapılacak şey gayet basit.

Mehtaplı bir mart gecesinde bir avuç mine yaprağı toplayacaksınız. Bu işi yaparken şu cümleyi de devamlı olarak tekrarlamak şart: «Scheva adına «Filân Falan» isimli kadının beni istediğim gibi sevmesini ve arzularımı yerine getirmesini temin edeceksin.» Bu iş bittikten sonra yaprakları göğsünüze yerleştirip eve döneceksiniz. Yolda giderken de ayni cümleyi tekrarlamak gerekiyor. Eve döndükten sonra mine yaparklarını hiç kullanılmamış ipekli bir mendile sarıp bir köşeye kaldıracak ve yirmi gün saklayacaksınız. Yirmi gün sonra artık iyice kurumuş durumdaki yaprakları çıkarıp toz haline getirmek icabediyor. Şimdi sıra en nazik ameliyede. Hoşlandığınız halde size mütemadiyen hayır diyen şu kadın var ya?... Parmaklarınızı mine yapraklarının sihirli tozuna bulaştırdıktan sonra bir kolayını bulun ve bu kadının eline dokunuverin. Üç vakitten evvel kendini kaldırdığı gibi kollarınızın arasına atacaktır.

Hem botanik hem de romantik esaslara dayanan bu büyünün de kendine göre bir izahı var tabii.

Siz böyle bir şeye karar verdiğiniz zaman şayet aylardan nisansa, ta marta kadar beklemek zorundasınız. Kâfi değil. Mehtap da şart. Yaprakları topladıktan sonra bir yirmi gün daha geçecek. Bu arada, arzulanan kadınla arzulayan erkeğin durumunda ne gibi değişiklikler olacağını kim tahmin edebilir?...

Tedavide olduğu gibi büyü konusunda da zaman meselesi yine ön plâna çıkıyor.

Belki rastlamışsınızdır?... Eski çini kaplar üzerinde bir takım yazılar bulunurdu. İşte bunlardan biri: «Aşk, zamanın geçmesini, zaman da aşkın geçmesini sağlar.»

Ressam Pierre Renoir meslektaşlarının lüzumsuz telâşına bir türlü akıl erdiremezmiş. 1919 yılında ölümünden birkaç gün önce bu konuda yaptığı bir açıklama meşhurdur:

— «Belki zamandan kazanıyorlar ama sanattan kaybettikleri muhakkak.»

Bir yazar tanıyorum. Eserini çabuk bitirmek için daktilo makinesini tercih etmişti. Üç senede ancak bir kitabı yayınlandı. Halbuki Moliere ve Shakespeare kaz tüyünden bir kalemle bir hafta içinde şaheser piyesler yazmağa muvaffak oluyorlardı.

Zaman kazanma hummasının zararlarına karşı İngilizler:

— «Bekle ve gör» diyorlar. Evet beklemek ve görmek güzel bir şey ama bu prensibin de belirli bir ölçüsü olmalı tabii. Bekleyip gördükten sonra gereği gibi davranmayı beceremezsek şu kaplumbağa fıkrasındaki duruma düşeceğimiz muhakkaktır:

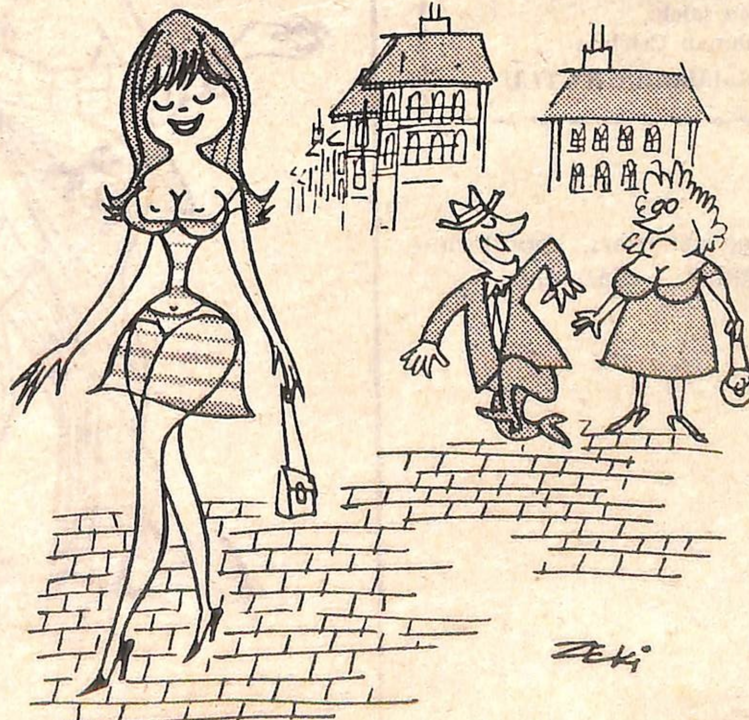
Piknik yapmağa karar veren bir kaplumbağa grubu kıra çıkmış. Gölgelik bir su kenarı bulmuşlar. Sepetler açılmış, örtüler serilmiş, çeşitli yemekler hazırlanmış. Fakat bir de bakmışlar ki tirbüşon yok. En yaşlıları, hepsini teker teker süzdükten sonra içlerinden birine dönmüş:

— «Sen genç ve sıhhatlisin... Hemen geri dön... tirbuşonu getir...» Beriki biraz mütereddit:

— «Gider getiririm ama» demiş «bir şartım var. Ben dönünceye kadar sofraya oturmayacaksınız.»

Teklif gayet makul. Kabul etmişler. Genç kaplumbağa yola koyulmuş. Ötekiler de başlamışlar beklemeğe. Bir ay, iki ay, üç ay,.. Bir sene, iki sene, üç sene... Nihayet dayanamamışlar... girişmişler yemeklere. Tam bu aralık genç kaplumbağa gizlendiği çalılıkların arasından başını uzatmış:

— «Hani söz vermiştiniz?... Hani ben gelmeden yemeğe başlamayacaktınız?... Gitmiyorum işte tirbuşunu getirmeğe...»

— Hadi koş karıcığım sen o taraftan ben bu taraftan kim daha önce eve varacak bakalım?..

EN UZUN GÜN

Zeyyat Selimoğlu

Müttefiklerin Normandiya çıkarmasını konu alan aynı adlı filmden bizim hayatımıza uygulanmış dörtte bir perdelik oyun. Bu oyun, dar gelirlilerin hayatında en uzun gün olan her ayın son günü bütün dar gelirlilerin evlerinde aşağı yukarı aynı şekilde sahneye konur. Oyuncularla seyirciler aynı kişilerdir. Bir taraftan oynar, bir taraftan seyrederler.

Oyun zamanı: Herhangi bir ayın son günü.

Oynayanlar: Dar gelirli baba, içi daralmış ana, oğul (pantalonu daralmıştır.)

Sahne: Bir dar gelirli ailenin daracık odası. Odadaki her şey gelire göre ayarlanmış olduğundan, dardır. Pencerelerde dar perdeler, ortada dar bir masa, yüzleri daralmış birkaç koltuk, masanın çevresinde yarım kişinin oturabileceği dar sandalyeler, duvarda dar omuzlu bir aile büyüğünün resmi.

Baba (saatine bakar, sıkıntılıdır.): Vakit geçmek bilmiyor, ne uzun gün..

Oğul: Babacığım benimle çıkarma yapar mısın?

Baba: Yapalım oğlum.

(Oğul defterini alıp gelir.)

Baba: Yaz bakalım. Yüzseksendokuz. Altına da seksen yaz. Şimdi çıkar bakalım.

Oğul (hesabı yapar): Yüzdokuz kalır.

Baba: Aferin. Hesabını iyi bilmeli adam.

Ana (sinirli): Tabii ya. Baban gibi. Ayın sonu gelince hep böyle. Geçmek bilmiyor gün.

Baba (aldırmaz görünür, oğluna): Şimdi benim cebimde üçbin ikiyüz lira olsa..

Ana: Hah, güleyim bari, ayol sen kimsin de cebinde o kadar para olacak? Sen o kadar parayı bir arada gördün mü hayatında?

Baba: Rica ederim karıştırma zihnimizi, çıkarma yapıyoruz görüyorsun.

Ana: Evleneli beri hep çıkarma, hep çıkarma. Bir defa da beş kere beşin yirmibeş ettiğini görseydim, ne olurdu Allahım?

Baba: ....

Oğul: Babacığım, bir gün kaç saattir?

Baba: Yirmi dört saattir.

Oğul: Peki bugün kaç saat?

Baba: Bugün de yirmi dört saat tabii..

Oğul: Ama sen ne uzun gün dedin demin, vakit geçmek bilmiyor, dedin. Bugün ötekilerden uzunsa yine yirmi dört saat midir?

Baba: Yine yirmi dört saattir.

Oğul: Öyleyse neden uzun dedin?

Baba: ....

Ana: Sen büyüklerin işine karışma bakiim. Günlerle büyükler uğraşır.

Oğul: Peki anneciğim.

Baba: Ne diyordum? Şimdi benim cebimde üçbin ikiyüz lira olsa..

Ana: Ayol şimdi senin cebini karıştırsam..

Baba (Kızarak): Sen karışma cebime, kendi işine bak.

Ana:......

Oğul: Anneciğim, sen hep başkasının cebi karıştırılmaz, ayıptır, derdin. Babaların cebini karıştırmak ayıp değil midir?

Ana (Şaşkın): İçinde bir bir şey yoksa ayıp değildir.

Baba: Anlaşıldı anlaşıldı, ben çıkıp biraz dolaşsam iyi olacak.

Ana: Çık ama bakkalla kasabın önünden geçme sakın. Ya da akşam karanlığında çık.

Baba: Allah Allah, kasapla bakkal da kim oluyormuş yâni? Çıkarım da, önlerinden de geçerim.

Ana: İki aydır veresiye alıyoruz, daha bir şey ödeyemedik.

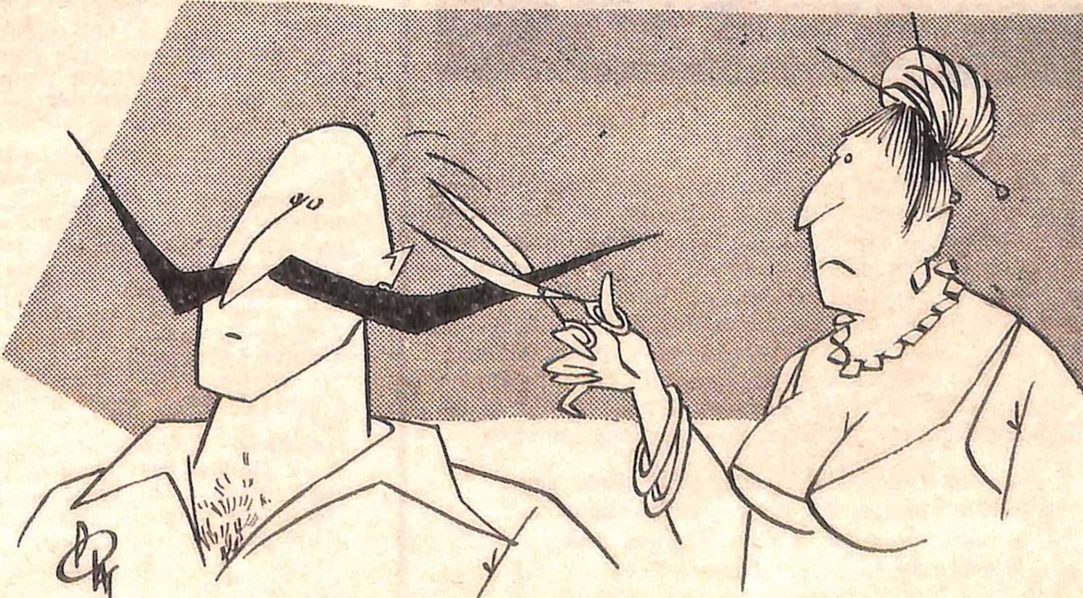
Baba: İki aydır ödemedikse bu aybaşı öderiz, ne oluyormuş yâni? Kasapla bakkaldan mı korkacağız?

Oğul (sevinerek): Aslan baba.. Benim babam kimseden korkmaz. Kasapla bakkalın önünden geçer.

(Baba ile oğul elele tutuşup dışarı çıkarlarken perde paldır küldür aşağı iner.)

— Seninki elbet uçmaz karıcığım, bu ilkbahar rüzgârı, son bahar değil!

Kadınlar, kazak erkeklerle mücadele edecek. — Gazeteler —

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Eski Türk Mizahı

Aşk Mektubu

Divan Edebiyatı'nda mizah yollu yazılmış nükteli aşk mektupları oldukça fazladır. Aşağıdaki parça, bunlardan ve daha uzun başka bir örnektir:

«Devâyi kulüb, lezizi şurub, benim efendim gözüm yaşiyle yazıldı bu mektub.. Mal ü menâlim, zenbil ve zülâlim, kaşı hilâlim.. Cihanda nazlı yârim, derde timârim, benim hünkârim, sevdim seni ah efendim yoktur inkârim.. Lülü mercânım, yoluna feda bu şirin cânım, Mahmure Hanım demekle meşhur-i cihanım, ah efendim sultanım; ayağının tozlarına nice yüzbin hasret ve iştiyakla yüzler gözler sürdükten sonra niyâzım budur ki; daima gönlüme dolasın, bülbüller gibi zevk u safada olasın.. başımın tacı, gönlümün ilâcı, gel bana acı.. kalbde sürurum, gözümde nurum, rüyada huzurum.. Servi revanım, kaşı kemanım, ince meyanım, tuti zebanım, yeşil reyhanım, cemalde gülistanım, bağ ü bostanım.. elâ gözlüm, kamer yüzlüm, şirin sözlüm, kibar özlüm.. dilde zikrim, daima fikrim.. kamette bülendim, zülüfte kemendim, sevdim beğendim, nazlım efendim.. eğer halimden sual ederseniz, sararub soldum, divane oldum.. Ah efendim, benzim döndü sarı samane, bak efendim gözlerimden akan yaş ile kane.. Derdinden bülbüller gibi başlıyayım gece gündüz avaze, ah efendim yanakların al al olmuş dönmüş kiraze, hem de taze taze, tahammül olunmaz bu kadar naze, ağlayub kapuna geldim niyaze.. El aman elinden gelmemiş mislin cihane, kirpiğin olmuş birer kemane, muradım budur senden her zamane, yemiyesin bir dahi bu dürlü nane.. Yüzünü görsem, yüzümü sürsem, koynuna girsem, seni severek ömrümü dürsem.. gerdanın emsem, yanağın sevsem, sineme sarsam.. kucak kucağa, dudak dudağa, yanak yanağa murada ersem.. Billâhi yandım, gayri tıkandım, sana dayandım, candan usandım.. Kıyma efendim bana yazıktır, ben derdimend ki sana âşıktır, gerçi kulağım kepçe-kaşıktır, medheder isem medhe lâyıktır.. İncedir dişi, kalemdir kaşı, cefadır işi, gelmemiş billâh dünyaya eşi.. Yanağı al al, lebleri bal bal, dehanı zülâl, ebrusu hilâl, bir çend misal, görende hiç kalmaz melâl, sahibi kemal.. Kameti ar'ar, cemali dilber, kokusu anber, dudağı kevser, gül yüzü kamer, gören âşıklar candan hû çeker.. Bir saçı sünbül, bir dili bülbül, benleri fülfül, dudağı ıslaklığı şerabı mül, bu gözelliğe müşkül tahammül.. Gerdanı billûr, sinesi pür nur, endamı ma'mur, ten rengi kâfur.. Lebleri mercan, bakışı fettan, âşıkın ağlar daim her zaman, dertlere derman, dertlere derman, dertlere derman, senindir efendim hep emr ü ferman...»

— Yağ bu kadar pahalı iken yağlıboya yapmaya kalkıştı, gençlerde ziyan dedin mi gırla!

Soru - Cevap

İkinci Meşrutiyet devri mizah gazetelerinden (Mir'at); kâğıt bulamadıkları için, renk renk anbalâj kâğıtlarına basılan o devir mizah dergileri hakkında (Edi) ile (Büdü) adlı kahramanlarını şöyle konuşturuyor:

«Edi: — Söyle bakalım, Yeşil nedir? Büdü: — Yaban basması.. — Bravo, Kırmızı? — Cimdallı basması.. — Çok güzel, Turuncu? — Hind Yosması.. — Aşkolsun yahu, Penbe? — Gerdan tasması.. — Çok yaşa sen, Peki Mavi? — Kandilli Yazması.. — Var ol azizim, Sarı? — Karantina Bayrağı.. — Ömrün çok olsun, Beyaz? — Kireç Kaymağı.. — Aliyülâlâ Hepsi toptan? — Yeni çıkan gazevat-ı vatan...»

Özdeyişlerde Mizah :

Havayı nasıl tesadüf ederse, rüzgârı nasıl eserse, kadını da nasıl olursa öyle kabul etmelidir.

— Latena —

Beden aşkı ile ruh aşkı arasında ancak erken yatmakla geç yatma arasındaki kadar fark vardır.

— Cenap Şehabettin —

Komşuna fenalık edeceksen adamakıllı et!.

— Bernar Şav —

Bir kadın, hayatının en büyük saadetini mağlûp ettiği vakit değil, mağlûp edildiği vakit duyar.

— Pitigrilli —

Hisler de erkeklere benzerler: Belli bir yaşa kadar evlenmezlerse tohuma kaçarlar.

— Rene Börleks —

Eski Şiirde Mizah

Nazîre

Eskiden, bir şairin beğenilen bir şiirine, başka bir şairin ayni vezin ve ayni kafiyede benzer bir şiir yazmasına (nazîre) denirdi. Nazire tarzı, son zamanlarda, bazı mizah yazarları tarafından da ele alınmış, bu konuda güzel ve başarılı eserler meydana getirilmişti. Ünlü mizah şairlerimizden Halil Nihad Boztepe bunlardan biridir. Aşağıdaki dört mısra, Halil Nihad'ın 1908 yılında çıkan (Çekirge) adlı bir mizah dergisinde yayınlanmış ilk denemelerindendir. Nedim'in bir gazelenin nazîresi olan beytlerde, o devrin muhaliflerinden Lûtfi Fikri Bey sarakaya alınmıştır.

Fırçadan geçmiş sakallar, mahcemal olmuş sana;
Lâf süzülmüş kepçeden, bir kaç çuval olmuş sana.
İtiraz taktir olunmuş, derdin işlenmiş ucu;
Biri olmuş hûy, biri kılükal olmuş sana...

Tarihte Mizah

Unutmaca Yok

On dokuzuncu yüzyıl, İstanbul'un mutlu çağlarından biridir. Bu çağda vükelâ konaklarında, Boğaziçi yalılarında kışları başka, yazları başka eğlence ve saz, söz âlemleri düzenlenir; sözü sohbeti yerinde kişiler de bu âlemlerin baş tacı edilirlermiş. Başka belli başlı hiçbir meslekleri bulunmadığı halde, sırf bu «Sözü sohbeti yerinde oluş» özelliklerinden dolayı bal gibi geçinmiş birçok kimseler vardır ki, yalnız rahat yaşamakla kalmamış, hattâ adlarını tarihe bile maletmişlerdir. Bunların pek ünlülerinden biri de Kanlıcalı Nihad Bey'dir.

Tatlı dilliliği, hazır cevaplığı yüzünden Nihad Beyin, zamanın hatırlı nazırlarından biri tarafından çok sevildiğini öğrenen bir tanıdığı; gelip kendisinden yardım ister. Yıllardır sürüncemede kalan bir işinin çözümlenmesi için nazır katında aracılık yapmasını rica eder. Nihad Bey, arkadaşının ricasını kıramaz; bir gece sofrasında bulunurken, nazır paşaya arkadaşının durumunu anlatır, çözümlenmesi konusunda ilgisini istirham eder. Nazır Paşa:

«— Hay hay Nihad Bey; der. Yarın daireye geliniz de bir gereğini düşünelim.»

Nihad Bey, ertesi gün daireye gider; paşaya geceki va'dini hatırlatır. Nazır, o gün çok meşgul olmalı ki, bu özel işle uğraşmak istemez:

«— Haa!.. Şu geceki mesele mi? Aklımda Nihad Bey, yalnız lütfen başka bir gün geliniz.»

Diyerek işi atlatır. Nihad Bey, bir hafta on gün bekler; tekrar gidip tam paşanın huzuruna gireceği sırada, onun güler yüzle kendisini karşılayıp:

«— Aklımda Nihad Bey, hiç merak etmeyin, ilgileneceğim.» avuntusu ile geri döner. Bir süre daha bekler. Yine gider ve yine:

«— Hiç merak etmeyin efendim, aklımda..» cevabını alıp ayrılır.

Aradan aylar geçer, yıla yaklaşır. Nihad Bey, on beş yirmi günlük aralıklarla nezarete gitmekte ve her seferinde:

«— Yapacağız efendim; merak buyurmayınız, aklımda!.» tekerlemesiyle karşılaşmaktadır. Bir gün artık bu atlamalara daha fazla dayanamaz nazır paşaya balta olacak, ne olursa olsun işi sonuçlandıracaktır. Bu kararla gidip nazırın kapısını vurur; içeri girerken paşanın, o aylardır değişmiyen:

«— Buyurun Nihad Bey, emin olunuz ki sizin mesele aklımda!..»

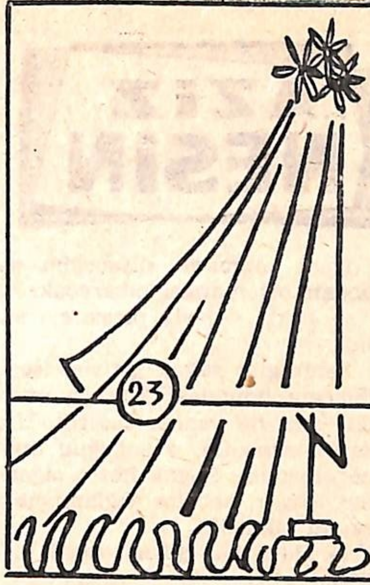
Sözleriyle karşılaşınca:

«— Kuzum Paşa hazretleri; der. Aylardır ne zaman karşılaşsak hep (Aklımda, aklımda..) buyuruyorsunuz. Affedersiniz ama, biz sizden bir istirhamda mı bulunduk, yoksa lâdes mi tutuştuk?.»

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR

ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

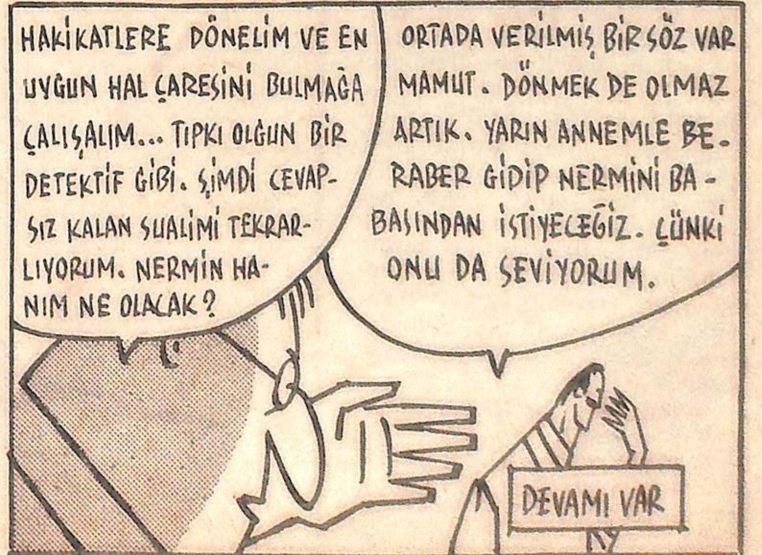

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 16 —

Müstesna Hanımefendinin de dediği şu: «Benim de bir kocam olsun da kimden dayak yiyeceğimi bileyim, yabancı erkeklere muhtaç olmıyayım...»

Arkadaşımın teklifi üzerine, hasta halimde çürük tahtaya basmamak için, sorup soruşturup, işte bu size anlattıklarımı öğrendim. Arkadaşıma,

— İyiliğimi düşündüğün için çok teşekkür ederim ama, dedim, ben çürük bir insanım, ayakta duracak halim yok... O kadına dayak mayak atamam. Elimi zor kaldırıyorum. Anlatılanlara göre o kadın ne babayiğitlerden dayak yemiş de memnun kalmamış, ben onunla başedemem...

Arkadaşım,

— Hazır böyle bir kısmet ayağına gelmişken tepme, kaçırma şu kadını... dedi, kadın zengin. Sen ona biraz ümit ver, seni bir güzel tedavi ettirir, aslan gibi olursun. Belki seni tedavi için İsviçre'ye bile götürür. Seni tedavi ettirmek onun menfaatine. Öyle ya sen ne kadar sağlam olursan o kadar memnun edersin onu...

Aklım yatar gibi oluyor ama, bir yandan da korkuyorum kadından. Neyse efendim ben bu işten vazgeçtim. Fakat hastalık da beni yedi bitirdi. Para yok pul yok, hastanelerde boş yatak yok ...Neylersin? İnanır mısınız kaç kere intiharı düşündüm; öleyim de kurtulayım... İntihar fikri kafama iyice yerleşince, kendi kendime «Yahu, ne var sanki şu kadına bir iyilik etsem, hem kadının gönlü olur hem de ben ölür kurtulurum» dedim. Gittim arkadaşa:

— Razıyım birader, açlıktan, soğuktan öleceğime, hiç olmazsa bir kadının gönlünü ederek öleyim... dedim.

Müstesna Hanımefendi'ye söylemişler, hiçbir şey saklamadan benim halimi, hastalığımı anlatmışlar. O da «Böylesi daha iyi... Tedavi ettiririm, minnet duyar, benden hiç ayrılmaz...» demiş. Ben de haber gönderdim: «Evlenmiyelim de, birbirimizi önce deneyelim. Belki muvaffak olamam... Hanımefendi benden memnun kalırsa evleniriz...»

Müstesna Hanımefendi beni gördü, beğenmiş sözde... «Nikâh olmazsa çabuk gider, ben onu kısa zamanda tedavi ettiririm» demiş. Uzatmıyalım kardeşim, biz yıldırım nikâhıyla - çünkü onun acelesi vardı - evlendik... O ilk geceyi hiç unutamıyorum. Bana önceden öğretmişlerdi:

— Başbaşa kalır kalmaz tokatı indireceksin!..

Yahu hiç olur mu, düşünsenize!.. Size anlattıklarımı o zaman bana söylüyorlardı da, vallahi inanmıyordum, «Hadi canım olur mu hiç öyle şey, mübalâğa ediyorlar» diyordum. Fakat hakikatmiş beyim... İlk gece... Ayıptır söylemesi, biz bununla yatak odasına girdik. Yahu durup dururken kadın dövülür mü? Ama bana arkadaşlar «Sen hiç merak etme, o ne yapar eder, seni zıvanadan çıkartır, kendini dövdürtür» demişlerdi.

Odaya girdik... Ben içimden «Şuna bir yumruk indirsem mi acaba?» diye geçiriyorum ama, bende yumruk indirecek hal yok... Odaya girince, tabiî soyunulacak, değil mi ya... Ben,

— Elektriği söndürsek iyi olur, dedim.

Sebebi, efendim ben o zaman iskelet gibi zayıfım ki, nasıl zayıflık, kemiklerim sayılıyor. Soyunurken kadın beni iskelet gibi görünce korkar diye, elektriği södürmek istiyorum.

— Karanlıkta kördövüşü mü olacak, insan ne yaptığını görmeli... dedi.

— Peki, nasıl isterseniz... dedim.

Her ne dese peki diyorum ki bir maraza çıkmasın. Bizim bildiğimiz, peki deyince kavga olmazmış. Hava gayet soğuk, şiddetli bir kış... Nazik bir eda ile,

— Pencereyi açar mısınız lütfen... dedi.

Hani «Açmam» diyeceğim de ondan bir maraza çıkaracak.

— Peki... deyip pencereyi açtım.

Zehir gibi soğuk giriyor içeri. Pencere önündeki koltuğa oturdu, beni de yanına çağırdı. Hiç itiraz etmedim, o soğuğun önüne oturdum. Soğuk hasta ciğerime işliyor, sabaha sağlam çıkacağım şüpheli...

— Hava ne güzel değil mi? dedi.

— Çok güzel... dedim.

— Ay aman sıkıldım, kapıyı da açalım da ceryan yapsın...

— Pekiy...

Ne dese bende peki... Kadın çıldıracak... Birden,

— Ayol sen hiç hayır demez misin? diye bağırdı, ben hayır diyen erkek isterim...

— Peki... dedim.

Baktı olmayacak,

— Ben, dedi, peşin olarak söyleyim ki hiç ağır muameleye gelemem. Bana bir fiske vuracak olsan, beni kaybedersin...

Hoppala...

—Kocam bana elini dokundurmamalı...

Allah Allah, benimle alay mı etti herkes...

— Ben dayak kaldırmam...

— Ne münasebet efendim... dedim.

Dünyada en acaip bir evlilik ilk gecesi. Kadın çok zengin, ben de çok fakir olduğumdan, üstelik evlenmemiz de bir acaip, hiç karıkocaya benzer halimiz yok...

— Hele bir vur...

— Ne münasebet canım, nerden aklınıza geldi böyle şey...

— Bir dene de gör... Hele bir dene, bir dokun istersen...

Karı deli yahu, düpedüz deli...

— Hanımefendi, durup dururken ne diye ben size...

— Yaa, demek durup dururken olmasa...

— Onu demek istemedim, müsaade buyrun...

— Bir dokun... Bana el kaldıracak erkek daha anasının karnından doğmamıştır, anladın mı?

— Hiç şüphesiz...

— Erkeksen vur bakayım... Vur da göreyim seni...

Eee, ama yavaş yavaş bozuluyordum.

— Sen erkek misin ulan?

— Ağzınızı bozmayın rica ederim... dedim.

— Bozsam ne lâzım gelir? Ben karşımda erkek görmek isterim, erkek!..

Hay Allah... Bir belâ ki birader...

— Bana elini dokunduracak erkeğin alnını karışlarım... Hadi vur bakayım, vur!.. Vur da gör...

Kendi kendime lâhavle çekip susuyorum.

— Yaaa!.. Vuramazsın işte. Her kadın bir olmaz... İstersen dene... Dene de gör ananın örekesini...

Derken beyim, nasıl olduysa, ben kendimi kaybettim, bu sağ elim, vallahi iradem haricinde birden kalktı, Müstesna Hanımefendi'ye bir tokat savurdum ki, yani anlayın artık, bende zaten derman yok, vurduğum tokatın tesirinden yere yuvarlanıp öksürmeğe başladım. Müstesna Hanımefendi yanıma çöküp hem ağlayıp hem yalvarmaya başlamaz mı:

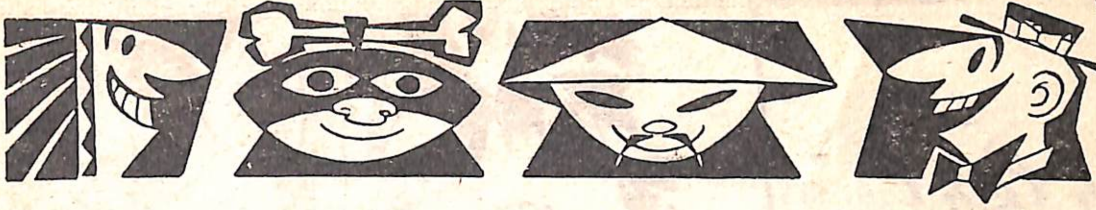
— Ah canım... Ben senin kıymetini daha ilk görüşte anlamıştım... Vur, ne olur bir daha vur... İyice vur... Beni bağla da öyle vur... Ellerin dert görmesin aslanım!..

Yahu, ben can derdine düşmüşüm, canımla uğraşıyorum, bak şu kadına ne derdinde? Çok affedersiniz yani, halanız için böyle söylediğimden özür dilerim. Ben olup bitenleri aynen nakle diyorum yani, siz ısrar ettiniz de... (Devamı var)

Bazı çiftçiler toprak reformuna karşı konuştular...
— Gazeteler —

Yazısız

Tayfun!

Tartarin, Uzak Doğuya yaptığı seyahati ballandıra ballandıra anlatıyordu:

— Japonya'da iken vaktimi avla, kırlangıç yuvası bozmakla geçiriyordum, dedi. Ta... ki korkunç bir tayfun başlıyana kadar...

Tayfunun ne müthiş bir şey olduğunu tahmin bile edemezsiniz!...

Dinleyenlerden biri merakla sordu:

— Mistrol'den de daha kuvvetli mi esiyor?..

— Tabii! Tabii!... Ne zannediyorsunuz?... Mistrol tayfunun yanında can çekişen hastanın nefesi gibi kalır...

Ben tayfuna açıklıkta, yemeğimi yerken yakalandım. Birden, tabaklar, bardak havada uçmağa başladı, hattâ bir tanesi yüzümün ortasında bin parça oldu!...

Tartarin'in hikâyesinin bu kısmında, dinleyenlerden biri ayağa kalktı kapıya doğru yürüdü: Ev sahibesi:

— Ne o? Mösyö Anllus dedi, bizi hemen terk mi ediyorsunuz?...

— Özür dilerim, madam, birden karıma haber vermediğim, ayrıca da çok geç kaldığım aklıma geldi...

* * *

Tedbir

Rejisör çevirdiği son filmden çok ümitliydi; bunu bir arkadaşına şöyle açıkladı:

— Ne yapacağım biliyor musun? Alain! filmimi ilk defa, hareket halinde bulunan büyük bir yolcu uçağında oynatacağım!...

— Sebep ne? Anlıyamadım!...

— Böylelikle film bitmeden kimse kalkıp gitmeyecek!!...

* * *

İlân

Amerika'da, Portland'da ev arayan bir kadın, gazeteye şöyle bir ilân vermiştir:

«Hayvanlara çok düşkünüm, bana evini kiralıyacak kimse müsaade etmediği takdirde iki tavşanımı, Buldok köpeğimi, bir papağanımı, iki kedimi ve kırmızı balıklarımı bırakmak zorunda kalacağım, yalnız şunu peşin olarak söyleyim ki dokuz yaşındaki oğlumu terkedemem.»

— Korkma, gel... Odamda bizden başka kimsecikler yok!

İtalyada pahalılık:

— Bana yarım elma ile üç santim muz verin!

Aşk gecesi

MAC Intosh yaz tatilini Paris'te geçirirken, Pigalle'de çok güzel ve dilber bir Fransız kadınıyla tanışmış, geceyi de beraber geçirmişlerdi...

Mac Intosh İskoçya'ya dönünce, ayaklarının tozunu silmeden arkadaşı Mac Ferlane'a ballandıra ballandıra dilber Fransızla geçirdiği o eşsiz aşk gecesini anlatmağa gitti.

Bir aralık arkadaşı:

— Azizim Mac!. Bu iş sana epeyce tuzluya mal olmuştur herhalde dedi.

— Ne diyorsun? Tam 10.000 franga patladı.

— Atma yahu!...

— Yok, ciddi söylüyorum. Kızın üstünde bu kadar para vardı...

PATATESLER!

Périer askerliğini, anavatandan çok uzaklarda, Madagaskar'da yapıyordu. Bir gün karısından şöyle bir mektup aldı.

— Bütün bahçeyi belleyip, patates ekmem lâzım! Ama bu işi tek başıma becerebileceğimi hiç zannetmiyorum. Senin dönmeni bekliyeceğim!.

Périer bu mektuba, bir kart-postalla cevap verdi ve üzerine şöyle yazdı: «Sevgilim, bahçeye elini sürme, çünkü para gömdüm!..»

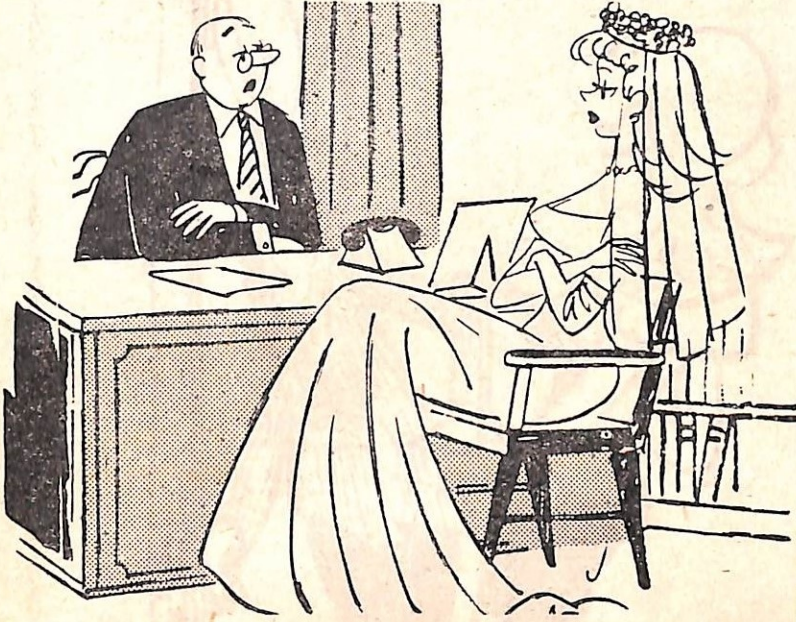
Aradan bir hafta geçti, madam Périer'den şu cevap geldi:

— Bahçenin toprakları istediğim gibi altüst edildi; artık patatesleri ekebileceğim!.

Yazısız

Dünya Karikatürleri

NİKÂH MEMURU – ÜÇ SAAT GEÇTİ.. GELMİYECEK Mİ ACABA?
GELİN – ÇOK UNUTKANDIR... GİDİP BİR TELEFON EDEYİM!..

–HAYIR ÂDEM, HAYIR... BİR GÖREN OLURSA SOSYETENİN DİLİNDEN KURTULAMAYIZ!..

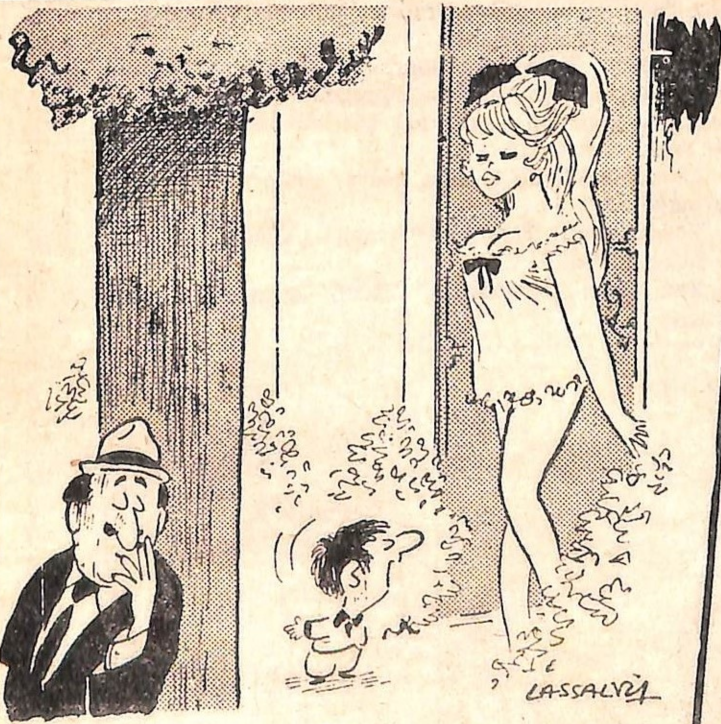

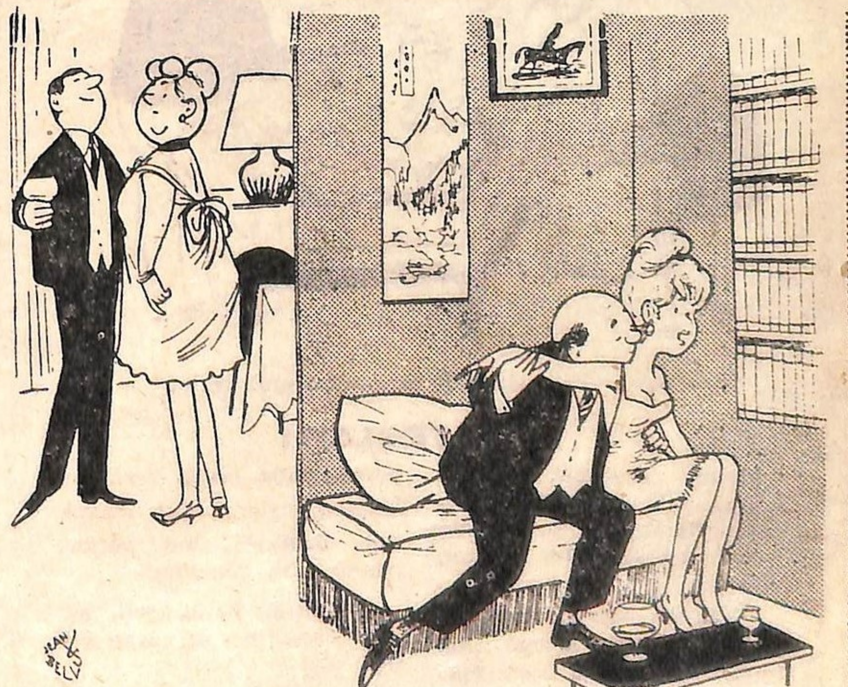

YAZISIZ!..

–YALNIZ DEĞİLİM ABLA... YANIMDA ÇOK UTANGAÇ BİR ARKADAŞIM VAR!

–AMAN MÖSYÖ DÜPON... BİR MAYONEZLİ BALIK İÇİN BU KADAR İLTİFATA NE LÜZUM VAR?

20 nci kuruluş
yıl dönümü dolayısiyle
hazırlanan fevkalâde
ikramiyeler serisi

Son para
yatırma
günü :
28 Mayıs
1964

BİR ÇEKİLİŞTE TAMAMI PARA OLARAK

2.000.000 Lira

29 Ağustosta yapılacak bu çekilişte

2.000.000 lira

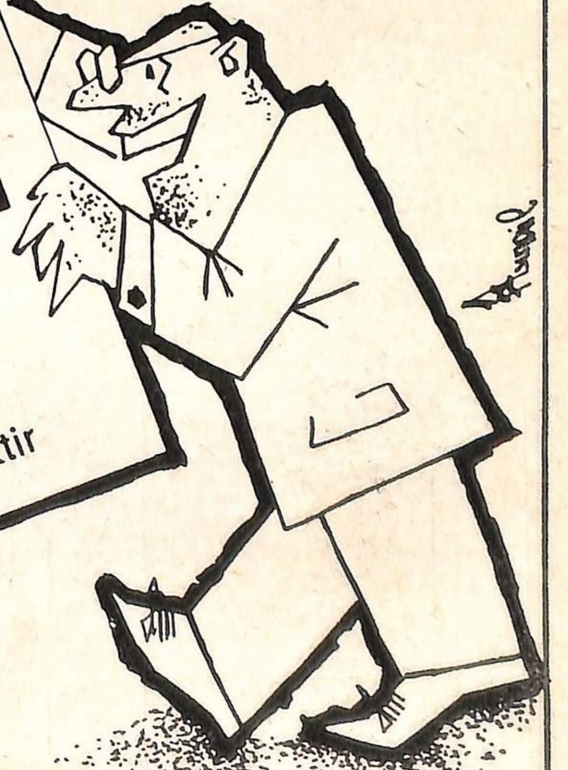
10 adet **100.000 lira**

10 adet **50.000 lira**

10 adet **10.000 lira**

20 adet **5.000 lira**

ayrıca
200 talihliye biner ve 500
talihliye iki yüzer lira verilecektir

YAPI ve KREDi BANKASI

(Reklâmcılık: 1554—80)

Akbaba

ARTIK KARIŞAMAZSIN ANNE.. ON SEKİZ YAŞIMA BASALI YARIM SAAT OLUYOR!

-EVET, TERZİDEN ELBİSE-Mİ GETİRİNCEYE KADAR PENCERENİN ÖNÜNDE BÖYLE BEKLİYECEĞİM!

-HİÇ BÖYLE ŞEY GÖRMEDİM. HEM BANA ÇAMAŞIR MAKİNASI REKLÂMI YAP DİYORLAR, HEM DE YIKAYACAK ÇAMAŞIR VERMİYORLAR!

-HAY ALLAH KAHRET-SİN, HERİF GALİBA PERDE GETİRİYOR!..